

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

Ἐφάνησαν ἐν Ἑνετίᾳ ὁ Μάϊος καὶ Ἰούνιος, ἢ τὸ Β' καὶ Γ'. τετράδιον τῆς Συλλογῆς τῶν Ἑλληνικῶν Ἀνεκδότων Πειρητῶν καὶ Λογογράφων διαφόρων ἐποχῶν τῆς Ἑλλάδος, σπουδῇ Ἀνδρέου Μουσοξύδου καὶ Δημητρίου Σχιναῦ. 1816. ἐκ τῆς Τυπογραφίας Ἀλουῖσουπόλεως.

Τὸ Β' τετράδιον περιέχει ἐν 24 Σελ. Ἀνεκδοτάτινα κεφάλαια τοῦ Φυσιολόγου τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου, Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, τοῦ ἐξ Ἑλευθεροπόλεως τῆς Φοινίκης, ἀποθανόντος κατὰ τὸ 403 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ. Ἐκδίδονται τὰ κεφάλαια αὐτὰ ἑκτινος χειρογράφου, πάλαι μὲν ποτὲ τῆς βιβλιοθήκης τῶν Nani, Ἑνετῶν Πατρικίων, νῦν δὲ τῆς Μαρκιανῆς. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἐγράφη κατὰ τὸν ιε' ἢ ις' αἰῶνα· εἶναι χάρτινον, τετράπτυχον, καλαγραμμένον, μετὴν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου εἰς τὴν ἀρχήν, καὶ μετὰς μορφὰς τῶν ζώων, ὅχι τόσον καλῶς καὶ ἐπιδεξίως χρωματισμένας. Ὁ Φυσιολόγος τοῦ Ἐπιφανίου ἐτυπώθη ἰδίως ἐν ἔτει 1588 ἐν Ῥώμῃ, ἐν Ἀντουερπία (Antverpiae) τὸ αὐτὸ ἔτος, καὶ ἐν Ῥώμῃ πάλιν ἐν ἔτει 1601, καὶ τελευταῖον ἐγκατετάχθη εἰς τὰ ἅπαντα τοῦ Ἀγίου, τὰ ὅποια ἐξεδόθησαν ἐν Παρισίοις κατὰ τὸ 1622 ἔτος. Παραθέτοντες οἱ κύριοι Ἐκδοταὶ τὸ τυπωμένον κείμενον μετὰ τὸ χειρόγραφον, εὗρηκαν πολλὰς καὶ μεγάλας διαφορὰς, καὶ ἐκ τούτου ὑποπτεύονται, καὶ ἐκ τῆς φράσεως προσετι, μήπως ὁ Ἐπιφάνιος, γεννημένος εἰς τὴν Παλαισίην, ἐγραφε πρῶτον εἰς τὴν πατρίν του γλῶσσαν, καὶ ἔπειτα ἐγένινεν ἢ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν μετάφρασις, ὅθεν μήπως εἶναι καὶ δύο μεταφράσεις. Παρὰ τὴν φράσιν τοῦ χειρογράφου τούτου ἄλλην καινοτομωτέραν, ἀσυντακτοτέραν καὶ βαρβαρικοτέραν ἕως τῶρα δὲν ἐγνώρισαν οἱ Ἐκδ., ὡς ὁμολογοῦσιν· ὅθεν ἔλαβαν τὴν ἑλευθερίαν, ἐν τῇ κει-

λαιοι θρηνοῦντες τοὺς νέους μέμφονται τὸν φθόνον τοῦ Ἀ. δου, ἀπὸ τὸ ὅποσον ὁμως καὶ οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἀπέσχον. Ὁ-
ρα Γριγ. Ναζ. Ἐπιγρ. ἀρθμ. 85,100. καὶ Βαλέσ. εἰς Ἑυσεβ.
βίῳ Κωνσταντ. Τ. II. σ. 220. α. Τὰς Ἐριννύας περὶ τοῦ θα-
νάτου τοῦ υἱοῦ μέμφεται ὁ Ἱμέριος. λόγ. 23. §. 7. σ. 778.
„Τὶς Ἐριννύων τὸ παρειῶν ἄνθος ἐσύλησεν“, καὶ τὸν νέον
„Ἐριννύων καλλώπισμα“ ὀνομάζει Σελ. 774, ἐν ᾧ πρότε-
ρον ἦτον „Χαρίτων καλλώπισμα“. Τοιοῦτόν τι εἶχε κατὰ
νοῦν, φαίνεται, καὶ ὁ Κολουῦθος εἰς τὸ διεφθαρμένον χωρίον
εἰς 236. περὶ τοῦ Ἰακίνθου:

ὅν ποτε κουρίζοντα σὺν Ἀπόλλωνι νοήσας
δῆμος Ἀμυκλαίων, ἠγάσσατο μὴ Διὶ Λητῷ
σκυζομένη, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν.

Τὴν ἀποτυχὴ τοῦ Λευνεπίου γραφὴν ἀποσιωπῶ. Ἐγὼ ἐγ-
κρίνω τὴν ἐξῆς διόρθωσιν: ὅν ποτε . . . Δῆμος Ἀμυκλαίων
ἠγάσσατο ΜΗΝΙ' ἈΛΗΚΤΩ σκυζομένη“ τὸ ὅποσον ἀπὸ τὸ
ΜΗΔΙΙ μὲ μίαν γραμμὴν μόνον διαφέρει. Ἡ ἔννοια· Οἱ Ἀμυ-
κλαῖοι ἐθαύμαζον τὸν νέον παίζοντα μὲ τὸν Ἀπόλλωνα· τὸν
θαυμασμὸν τοῦ παιδὸς βαρέως φέρουσα ἡ Ἀληκτὼ ἀνήγα-
γεν αὐτόν. Τὸ, τοῦτον, λάμβανε ἀντὶ, αὐτόν, καθὼς καὶ
Ἀνθολ. Παλατ. σ. 495. ἀρθμ. 39, καὶ ἄλλοῦ. Ἐγὼ ὡς τό-
σον ἤθελα προκρίνει: καὶ κοῦρον ἀνήγαγεν. Τὸ, ἀνάγειν,
ἀντὶ τοῦ, ἀπάγειν, μεταχειρίζεται καὶ ὁ Ξενοφῶν Κύρου
Παιδ. ζ'. σ. 45. ὅπου καὶ ὁ Σουῖδ. ἐν λ. ἀναγαγών, ἀνα-
φέρεται.

Στίχ. 8. ἄμμιγα, ἀντὶ, ἄμα. Σοφοκλ. Τραχιν. 842. „με-
λαγχαιῖτα δ' ἄμμιγάνιν αἰκίζει Ὑποφόνια δολόμουθα κέντρα“.
Σχολ. ἄμα τῷ φάσματι τῆς Ἰδρας. Θεόκρ. Ἐπιγρ. 5: ὁ δὲ
βακόλος ἄμμιγα θελξεῖ Δάφνις.

* * *

Ἄς προσθέσω καὶ δύο ἄλλα ἐπιτάφια, πρὸ ὀλίγου ἐκ-
δεδομένα. Τὸ ἐν ἠῶρεν εἰς τὴν Σάμον Γεώργιος Γενουάρδος,
εἰς τὰ 1813 ἐκοινολόγησεν αὐτὸ εἰς τοὺς φίλους του, πρὸ ὀλί-
γου δὲ καὶ ἐξεδόθη εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Κανταβρυγίας. Τόμ.
Α'. σ. 350. εἶναι δὲ τὸ ἐξῆς:

Ἡ γενεὴ δόξητε καὶ ἐν Μούσῃσι Τύριννα
ἔξοχος, ἡ πάσης ἄκρα φέρουσ' ἀρετῆς,

ἐννεάδας τρισσὰς ἐτέων ζήσασα, τοκεῦσιν
 δυσήνοις ἔλιπον δάκρυα καὶ ζουαχάς.
 πᾶς γὰρ ἐμοῦ φθιμένης χῆρος δόμος· οὔτε γὰρ αὐτὴ
 λείπομαι, οὔτ' ἔλιπον βλασὸν ἀποικομένη.
 ἀντὶ δὲ πατρώου καὶ ὑφορόφοιο μελάρου
 λειτὴ τοῦμόν ἔχει σῶμα λαχοῦσα πέτρι.
 εἰ δ' ἦν εὐσεβέων ὅσιος λόγος, οὔ ποτ' αὖ οἶκος
 οὐμὸς ἐμοῦ φθιμένης ταῖς δ' ἐνέκυρσε τύχαις.

Στίχ. 1. ὁ Πασσόδιος ἀμφίβαλλεν εἰς τὸ ὄνομα, Τύριν-
 να, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐπρόκρινε τὸ, Τύριννα, σοχαζόμενος,
 ὅτι ἐδῶ εἶναι λόγος περὶ τῆς Λεσβίας κόρης, τῆς ὁποίας τὸ
 ὄνομα διέσωσεν εἰς Σαπφικός σίχος παρ' Ἡφαιζίῳνι σελ. 37.
 „Εὐμορφότερα Μυασιδίκα τᾶς ἀπαλᾶς Τυρίνω“· ὅπου ὁ
 Σχολ. σελ. 76. ἀναγινώσκει, Τυρίνω· ὁ δὲ Λογγίνος ἐν τοῖς
 Προλεγομ. εἰς Ἡφαιστ. σ. 173. ἐκδόσ. Τουπ. ἔχει, Τυρίνω.
 Ὁ Κορινθίος Πάσιος διορθώνει, Τυριννοῦς. Ὁ Δορβίλλιος in Van-
 no crit. σ. 528. Τυρίνας, ἢ Τυρινοῦς, ἢ Τυρινῶς, καθὼς αἰδῶς,
 ἀχῶς. Αὐτὴν τὴν διόρθωσιν δέχεται, χωρὶς ὕ' ἀναφέρει τὸν
 Δορβίλλιον, καὶ ὁ Τούπιος εἰς τὸν Λογγίν. σ. 391. φέρων εἰς
 μαρτυρίαν ἀπὸ τὸν Χοιροδοσκὸν (Συλλογ. τοῦ Ἀλδ. σ. 268.) τὸ
 παράδειγμα, „τᾶς ἀπαλᾶς Πυρινῶς“. Αὐτὴ τὸ σχῆμα τοῦ
 ὀνόματος ἐφαίνετο ἀληθέστερον καὶ εἰς τὸν Βαλκενάριον εἰς
 Καλλιμ. Ἑλεγ. σ. 150, ὅς τις ἐσοχάζετο, ὅτι αὐτὸ τὸ ὄνομα
 ἔπρεπε νὰ ἀντικατασταθῇ καὶ εἰς τοῦ Μαξίμου Τυρίου τὸν
 24. λόγον, 9. σ. 478. ἐκδ. Ῥεῖσκίου, „ὅ,τι γὰρ ἐκεῖνα Ἀλ-
 κιδιάδης, καὶ Χαρμίδης, καὶ Φαῖδρος, τοῦτο τῇ Λεσβίᾳ Πυ-
 ρινῶ, καὶ Ἀτθίς, καὶ Ἀνακτορία“. Κοινῶς Τύριννα. Γρ. Τυ-
 ριννώ. Ἐδῶ ἀνήκει καὶ τὸ ἐξῆς χωρίον τοῦ Μ. Ἐτυμολ. σ.
 222. Ἐκδ. Λειψ. „Τυριννώ. ὄνομα κύριον Λεσβίας κόρης·
 εἴρηται παρωνύμως παρὰ τὸ τυρίνος, ὃ δηλοῖ τὸν βᾶτρα·
 χον. Τυριννώ ὡς ἐρατὸς Ἑρατώ, καὶ κλέος Κλεώ καὶ Κλειά·

Στίχ. 2. πάσις ἄκρα φέρουσ' ἀρετῆς καθὼς καὶ περὶ Ἰέ-
 ρων. ὁ Πίνδαρος. Ὀλ. α. 20. „κορυφαῖς δρέπων ἀρετῶν ἀπο-
 πασᾶν“. Τὴν φράσιν „τὰ ἄκρα φέρουσα“ σοχαζομαι, δὲν
 ἠθέλαν ἐγκρίνει ὁ Βεσσελίγγιος καὶ Βαλκενάριος, εἰς τοὺς
 ὁποίους εἰς τὸ τοῦ Ἡροδότ. βιβλ. Θ'. 78. σ. 727, „Αἰγινιτέων
 τὰ πρῶτα φέρων“ ἢ μεσσαία λέξις (τὰ πρῶτα) ἐφαίνετο ἐ-
 σφαλμένη. Πλὴν τὴν αὐτὴν φράσιν μεταχειρίζεται καὶ ὁ

Παρβασίος παρ' Ἀθην. βιβλ. ιγ'. σ. 543. D. „Ἑλλήνων τὰ πρῶτα φέροντα τέχνης,“ καὶ ὁ Λιδάσιος, ἀκριβὲς φύλαξ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τόμ. Δ'. σ. 86, 2. „τοιγαροῦν ἀνδρεία μὲν Ἀχιλλεὺς φέρει τὰ πρῶτα“· αὐτόθ. σ. 105, 7. „ἀλλ' ὅτι τὰ πρῶτα φέρει τοῦ Τρωϊκοῦ σοχασάμενοι“. Σημειωτέα καὶ ἡ τοῦ Φίλεσσ. βίβλ. Σοφ. Α'. 18. σ. 507. φράσις, „ἐφέροντο δὲ ἄρα τὴν πρῶτην τῶν μὲν βασιλεῖ χαριζομένων“ ὅπου ὁμῶς ὁ Σαλμάσιος διορθώνει, τὰ πρῶτα.

Στίχ. 6. οὐτ' ἔλιπον βλαστὸν. Πλέον συνήθης εἰς τοὺς παλαιούς εἶναι ἡ μεταφορικὴ σημασία τοῦ, βλάστημα, καὶ, βλάστη καθὼς περὶ Νιόβ. ὁ ποιητ. παρὰ Πλουτάρχ. Τ. II. σ. 116. C. „βλάσαις τέκνων βριθομένα“. Βλάστημον ἔχει ὁ Αἰσχύλ. Ἰκέτ. 317.

Στίχ. 7. καὶ ὑφορόφοιο. Περὶ τῆς ἐνίοτε μὲνύσεως τοῦ, Καί, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πόδα πρὸ φωνήεντος ὅρα Σπitzner. διατριβ. περὶ μὲνύσεως τῶν βραχ. συλλαβ. σ. 36. Συνεχέειρα εἶναι αὐτὴ ἡ ἀδεια εἰς τὸ τέλος τοῦ τετάρτου ποδός. Ὅρα Ἑρμάν. εἰς Ὅρφ. σ. 728. Ὡς τόσον μόλις ἀμφισβάλλω, ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ Ἐπιγράμματος ἔγραψεν:

ἀντὶ δὲ πατρώου τε καὶ ὑφορόφοιο μελᾶθρου.

Στίχ. 8. εἰς ἣν μάρμαρον εὐρίσκεται, λειτῇ, ἀντὶ, λιτῇ. Οὕτω συνεχῶς καὶ εἰς τοὺς Ἡρόδικ. Εἰς τὸ Ἐπίγραμ. τοῦ Λεωνίδ., Ἀνθολ. Παλατ. σ. 183. ἀριθμ. 226. αἱ μεμβράναι ἔχουν „λειτὸς δ' ὁ σχεδὸν ἀμπελεῶν“. Αὐτόθ. σ. 282. ἀριθμ. 472. (ὁμοίως αἱ μεμβράναι) „ἐν λειτῇ κεκλιμένος βιοτῇ“, καὶ σ. 283. ἀριθ. 478. „τροχιῇ λειτὰ παραξέεται“· — λιτὴν πέτρην, ἐξηγεῖ ὁ Βριταννὸς ἐκδότης a rude stone or rock. Σημαίνει προσέτι καὶ, ἀπλὴν, καὶ, μικράν. Τῷ μεγάλῳ, ἀντίκειται τὸ, λιτὸν, παρὰ Καλλιμ. Ὑμν. εἰς Ἀπόλ. ζ. 10. „ὅς μιν ἴδῃ, μέγας οὗτος, ὃς δ' οὐκ ἴδῃ, λιτὸς ἐκεῖνος“. Οὕτω καὶ εἰς τὴν Ἀνθολ. Παλατ. σ. 300. ἀριθμ. 592. „λιτῷ μέγαν ἀνέρα χῶσαι σήματι“. Αὐτόθ. σ. 210. ἀριθμ. 18. „Ἀνέρα μὴ πέτρῃ τεκμαίρεο· λιτὸς ὁ τύμβος ὀφθῆναι· μεγάλου δ' ὁσεία φωτὸς ἔχει“. Καὶ ἐδῶ λοιπὸν ποραδεκτέον τὸ ἐπίθετον ἢ ἀντὶ, μικροῦ σήματος, καθὼς εἰς τὸ ἐπίγρ. τοῦ Γλαύκου Ἀνθολ. Παλατ. σ. 248. ἀριθμ. 285. „ὀλίγον πέτρης βάρους“, ἢ (καλλίον) ἀντὶ, τάφου ἐσκαμμένου εἰς κρημνώδι πέτρῳ.

Στίχ. 9. Εἰ δ' ἦν εὐσεβέων ὅσιος λόγος. Si pietate aliquem redimi fatale fuisset, Mausilia stabilis prima redempta forem. Ἀνθολ. Λατ. Τ. II. σ. 232. ἀριθ. 314.

* * *

Ἰδού τέλος πάντων καὶ Ἐπίγραμμα ἐπιτάφιον, τὸ ὁποῖον εὐρεθὲν ἐν Ἀκυλῆᾳ ἐξέδωκεν ὁ ἐπ. Κοραῖς ἐν βίοις Πλουτ. Τ. Δ'. σ. 351. Εἶναι δὲ εἰς Βασίλλαν τὴν Μιμάδα, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἡρακλείδης ἀνήγειρε μνημεῖον ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ ἰδίου θεάτρου:

Τὴν πολλοῖς δήμοισι πάρος, πολλὰς δὲ πόλεσσι
δόξαν φωνάεσσαν ἐνὶ σκηναῖσι λαβοῦσαν
παντοίης ἀρετῆς ἐν μείμοις, εἴτα χοροῖσι,
πολλακίς ἐν θυμέλαις, ἀλλ' οὐχ οὕτω δὲ θανούσῃ,
τῇ δεκάτῃ Μούσῃ, τὸ λαλεῖν σοφὸς Ἡρακλείδης
μειμάδι Βασίλλῃ, σῆλῃν θέτο βιολόγος φῶς·
ἡ δὲ καὶ νέκυς οὕσα ἴση βίου ἔλλαχε τιμὴν,
μουσικὸν εἰς δάπεδον σῶμ' ἀναπαυσασμένη.
ταῦτα

οἱ σύσκηνοί σου λέγουσιν·

εὐψύχει Βασίλλα· οὐδεὶς ἀθάνατος.

Ἐπειδὴ τῶν πρώτων στίχων ἡ σύνταξις εἶναι ἐσφαλμένη, ὁ ἐκδότης ἔκαμε τὴν ἐξῆς διόρθωσιν: Τῇ ν' πολλοῖς δήμοισι πάρος . . . . δόξαν . . . . λαβοῦσῃ. «Πρὸς τοῦτοις ἐγὼ ἤθελα γράφει εἰς τὸν πρῶτον στίχον: πολλαῖς τε πόλεσσι.

Στίχ. 3. ἐν μείμοις, ἔντε χοροῖσιν. Ὁμοία περὶ ἑαυτοῦ προλέγει καὶ Εὐχαρις παρὰ Γρουτέρω σ. 655. Docta, erudita paene Musarum manu, Quae modo nobilium ludos decoravi choro, Et graeca in scena populo apparui.

Στίχ. 4. ἀλλ' οὐχ οὕτω. Ἐδῶ ἀμφιβάλλει ὁ Ἐκδότης: „Ἀλλ' οὐδὲ τοῦ τετάρτου τὸ τελευταῖον ἡμιστίχιον ΑΛΛΟΥΧΟΥΤΩΔΕ ΘΑΝΟΥΣΗ, ἔρρωται τῇ γραφῇ· πλὴν εἰμήτις, νοητῶς μὲν ὅπως οὖν, οὐμὴν ἐμμέτρως, γράφειν βούλοιο· Ἀλόχω τῇ δὲ θανούσῃ.“ Πλὴν σὺ φυλάξου· μὴ μεταβάλης τίποτε. Ὁ λόγος ἐδῶ περὶ θανάτου „ἐν ταῖς κιθόλοισι σφαγαῖς“ καθὼς τὰς ὀνομάζει Ἀχιλλ. Τάτ. Βιβλ. γ'. 20. σ. 140. Οὕτω καὶ περὶ Φιλιζίωνος, μιμογράφου καὶ μίμου, ἐπίγραμ. Ἀνθ. Παλ. σ. 229. ἀριθ. 155:

Ὁ τὸν πολυζένακτον ἀνθρώπων βίον
γέλωτι κεράσας Νικαεὺς Φιλιζίων
ἐνταῦθα κεῖμαι, λείφανον παντὸς βίου·
πολλάκις ἀποθανὼν, ὧδε δ' οὐδεπώποτε.

Ἐν τῷ προκειμένῳ ἐπιταφίῳ ἴσως μεταβλητέον τὸν ΔΕ εἰς ΓΕ—ἀλλ' οὐχ οὕτω γε. Πολλάκις ὁ Γε ἐπακολουθεῖ τὴν ἀρ-
νησιν. Ὅρα Σαιφέρ. εἰς Θεόκρ. σ. 211. κτ. εἰς Σοφοκλ. Τ.
Α'. σ. 241.

Στίχ. 6. „Δηλοῦται ἐκ τοῦ ἔκτου, ὅτι Μιμάδας ἐκά-
λουν τὰς ἐπὶ σκηνῆς γυναῖκας, ὥσπερ καὶ τοὺς ἄνδρας, οὐ
μόνον Μίμους, ἀλλὰ καὶ Βιολόγους, ὡς τὰ κατὰ τὸν
βίον συμβαίνοντα μιμουμένους“. Αὐτὰ λέγει ὁ Ἐκδότης. Ἡ
λέξις Μιμὰς εὐρίσκεται καὶ εἰς ἐν ἀπόσπασμα τοῦ Αἰλιαν.
παρὰ Σουῖδ. Τ. Β'. σ. 377. „κρίσεως δ' ὡς ἐν ἀκολάστοις εὐ-
θείας οὐ διήμαρτε περὶ τὴν αἵρεσιν τῆς Μιμάδος· σὺν κάλ-
λει γὰρ λαμπρῷ τοῦ σώματος, ποικίλως ἤσκητο τὴν εὐ-
απάτητον παιδείαν“· ὅπου αἰνεῖται λέξεις δὲν σημαίνουν, κα-
θὼς ὁ Λατίνος μεταφραστὴς τὰς ἐξέλαβεν: egregie quoque
norat artem variis illecebris juvenes decipiendi; ἀλλὰ μάλ-
λον: mens quoque ejus varia eruditione, qualis in Mima re-
quiritur, exercitata fuit. Ἄλλα τὲ, εὐαπάτητον, μεταβλη-
τέον εἰς τὸ, εὐαπατηλόν· ὅπου, ἀπάτη, ἐννοεῖται, τὴν ὁ-
ποίαν ἡμεῖς θέλομεν ν' ἀπατάμεθα εἰς ἐκείνας τὰς τέχνας,
ὅπου, σοφώτερος ὁ ἀπατηθεὶς τοῦ μὴ ἀπατηθέντος, καθὼς
λέγει ὁ Γοργ. παρὰ Πλουτάρχ. Τ. Β'. σ. 348. C. Ὅρα Σπαν-
χέμ. εἰς Ἀριστοφ. Βατρ. 941.—Ἡ λέξις, Βιολόγος, ἡ ὁποία
λείπει εἰς τὰ Λεξικά, εὐρίσκεται εἰς Γλωσσάριον παρὰ Στε-
φάν. σ. 22. Atellani, σκηνικοὶ, ἀρχαιολόγοι, βιολόγοι. Ἐν-
τεῦθεν λαβὼν αἰτίαν ὁ Σαλμάσιος (εἰς τοὺς συγγραφ. τῆς
ἰσορ. Αὐγ. Τ. II. σ. 530) σοχάζεται, ὅτι οἱ γελωτοποιοὶ
ὠνομάσθησαν μιμικοὶ, quod sententias ad vitam utiles ja-
ctarent (ἐπεὶ δὲ ἀποφθέγγονται γνώμας βιωφελεῖς). Αὐτὴν
ὅμως τὴν γνώμην ἀναιρεῖ τὸ χωρίον τοῦ Λογγίνου, ὅπου τὸ,
βιολογεῖν, καὶ, ἡβολογεῖν, με τοιοῦτον τρόπον συνδέονται,
ὥς τὸ ἐν χρησιμεύει εἰς ἐξήγησιν τοῦ ἄλλου. Π. Υ'. σ. 40.
ἐκδ. Τουπ. „Τοιαῦτα γὰρ περὶ τὴν τοῦ Ὀδυσσεὺς ἡθι-
κῶς αὐτῷ βιολογούμενα οἰκίαν, οἶονεὶ κομφοδίαιτις ἐστὶν ἡβο-
λογούμενη“. Περὶ δὲ τῶν ἡβολόγων δὲν εἶναι ἀμφιβολία

ὅτι ὠνομάσθησαν Μῆμοι, quod vitam hominum quotidianam exprimere solerent (ὡς συνειθίζοντες νὰ παρασένουν τὴν καθ' ἡμέραν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων), καθὼς λέγει ὁ Βαλέσιος εἰς Ἀμμιαν. Μάρκελ. XXX, 4. σ. 596. Διὰ τοῦτο καὶ Διόδ. ὁ Σικελ. Βιβλ. 20, 63. σ. 453, 10, συγχέει τοὺς ἡβολόγους μετὰ τοὺς μίμους καὶ γελωτοποιοὺς, ὅπου ἴδε τὸν Wesseling. Ὁ ἀνωτέρω ἀναφερμένος Φιλιζίαν, τὸν ὁποῖον ἡ ἐπιγραφή εἰς τὰς Παλατιν. μεμβράνας, γελωτοποιόν, ὀνομάζει, ἔγραψε κατὰ τὸν Σουῖδ. Τ. III. σ. 603, „καμωδίας βιολογικάς“. Τοῦτο τὸ ἐπίθετον (βιολογικός) λείπει καθὼς καὶ τὸ „βιολόγος, εἰς τὰ λεξικά.— Σημειῶσαι προσέτι εἰς τοῦτον τὸν σίχον τοῦ προκειμένου ἐπιγράμματος, ὅτι δις ἀντὶ μακρᾶς συλλαβῇ βραχεῖα λαμβάνεται.

Στίχ. 7. οὔσα ἴσιν. Τὸ ἐνταῦθα θλίψεως ἐπιδεκτικὸν φωνῆεν εἶχε κακογραμμένον ὁ μαρμαρογράφος· πλὴν τοιαύτης ἀμελείας (κακογραφίας) παραδείγματα εἶναι πολλὰ εἰς τὰ μάρμαρα.

Στίχ. 8. „μουσικὸν δῖα πεδὸν ἴσως τὸ θάτρον αὐτὸ λέγει, ἐν ᾧ τεθάρηαι τὴν Βασίλλαν εἰκὸς“. Κοραῆς. — Σημειώτεια ἡ παρὰ τῶν λεξικογράφων ἀμελημένη σημασία τῆς λέξεως, σύσκηνος, περὶ σκηνικῶν ὑποκριτῶν, ἀνθρώπων τῆς σκηνῆς. Οὕτω σχεδὸν καὶ Πλούταρχ. Τ. II. σ. 27. F. ἀφ' οὗ ἀμίλητε περὶ Σοφοκλ. ἐξακολουθεῖ οὕτω περὶ Εὐριπίδου; καὶ ὁ σύσκηνος αὐτοῦ πάλιν, ὁρᾷς ὅτι τὴν Φαίδραν καὶ παρεγκαλοῦσαν τῷ Θησεῖ πεποιήκεν. „Ὅρα καὶ Βυττεμπ. σημειώσ. Τ. XI. σ. 257. Εἰς τὸ“ εὐψύχει, Βασίλλα, οὐδεὶς ἀθάνατος“ ὁ ἐκδότης προβάλλει τὴν διόρθωσιν, Εὐτύχει. Τὸ δὲ εἰς τὸν ἐπιτάφιον Κατιλίας Μαρκιανῆς, τὸν ὁποῖον μετὰ πολλοὺς ἄλλους καὶ ὁ Bonada ἐξέδωκε Τ. II. σ. 137. “ΟΥΧΙ τεκοῦσα, οὐδεὶς ἀθάνατος“, ὅπου μερικὰ ἀπόγραφα ΥΧΙ ἔχουν, ὁρθῶς ἐδιόρθωσεν ὁ Γούδιος, ΕΥΨΥΧΕΙ, τὸ ὁποῖον εἰς τὰ μάρμαρα συνήθως ΕΥΨΥΧΙ γράφεται. Ὅρα Ῥεϊνέσιον σ. 731, καὶ 826. Βουρμάν. Ἀνθολ. Λατιν. Τ. II. σ. 118. Ὁμοίως εἰς τοὺς τεβνηκότας, Θάρσει, ἐφώναζον. Εἰς τὰς Ποκοκκιανὰς Ἐπιγρ. σ. 64. Κεφ. ζ'. τμήμ. Α', I: ΘΑΡΣΙΨΥΧΗΟΓ. ΙΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ. Γράφε: θάρσει, ψυχῇ, οὐδεὶς ἀθάνατος. Αὐτόθ. σ. 65. ἀρθμ. 3: ΘΑΡΣΙ ΣΥΝΚΙΕ ΣΤΡΑ ΤΩΜΑΝΕ ΟΥΔΙΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ, ἀνάγνωθι: θάρσει, σύμψι, οὐδεὶς ἀθάνατος.

Ὅμοιως καὶ τῶν Λατίνων τις παρὰ Γρουτέρ. σ. 686. λέγει: Vi-
vite felices, moneo, mors omnibus instat, ἂν τὰς κολοβάς
λέξεις ὀρθῶς ἀνεπλήρωσεν ὁ Βουρμάν. Ἀνθολ. Τ. II. σ. 208.

Ἐκ Σμύρνης. Ἰανουαρίου. 18.

Εἰς τὸ ἑνταῦθα Φιλολογικὸν Γυμνάσιον κατ' ἀρχὰς τοῦ
παρόντος μηνὸς ἐγίναν δημόσιαι ἐξετάσεις τῶν ἀπ' ἀρχῆς
τοῦ Σεπτεμβρίου παραδοθέντων ἐπισημονικῶν καὶ γραμμα-
τικῶν μαθημάτων, διαρκέσασαι ἡμέρας πέντε ἀπὸ τῆς 10 ὥ-
ρας πρὸ μεσημβρίας ἕως τῆς δωδεκάτης. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν
παρευρίσκοντο εἰς τὰς ἐξετάσεις ταύτας ὅτε Πανιερώτατος
Μητροπολίτης ἅγιος Σμύρνης κύριος Ἀνθίμος μετὰ τοῦ Θεο-
φιλεσάτου Ἐπισκόπου αὐτοῦ ἁγίου Ἐρυθρῶν, καὶ ὁ Θεοφι-
λεσάτος καὶ φιλόμουσος Ἐπίσκοπος ἅγιος Κρήνης κύριος
Ἰγνατίος, καὶ οἱ ζηλωταὶ τοῦ Γυμνασίου Ἐπίτροποι, καὶ
πλῆθος ἱκανὸν ἄλλων πολιτῶν ὑπὸ φιλομούσου περιεργίας
κινούμενοι. Ἐξετάσθησαν δὲ εἰς τὴν Μηχανικὴν, καὶ Ὑδρο-
στατικὴν, καὶ Ἀεροστατικὴν, καὶ εἰς τὰ Ὀπτικά, καὶ εἰς τὴν
Αἰσθητικὴν ἢ πρώτην τάξιν τῶν μαθητῶν, προσέτι δὲ καὶ εἰς
τὴν Χημείαν ἢ δὲ δευτέρα, εἰς τὸν συμβολικὸν λογισμὸν,
καὶ εἰς τὴν Γεωμετρίαν, καὶ εἰς τὴν ἐμπειρικὴν Ψυχολογίαν·
οἱ δὲ ἀσχολούμενοι περὶ τὰ γραμματικά εἰς τὸν Θουκυδί-
δην, καὶ Ἡρόδοτον, καὶ Πλούταρχον, καὶ εἰς τὴν γενικὴν Ἱστο-
ρίαν· καὶ ἔλαβαν τὰς ἀποδείξεις τῶν οἱ πλείστοι μὲ τὸ Ἄ-
ριστα. Εἰς τὸ τέλος τῶν ἐξετάσεων κατ' ἡμέραν ἐξεφάνει
εἰς ἀπὸ τοῦς ἀριστεύσαντας μαθητὰς γύμνασμα τι ἀνάλο-
γον εἰς τὰς ἡμέρας τῶν κοινῶν ἐκείνων συνελεύσεων· τὴν
ἐσχάτην ἡμέραν ἀνεγνώσθη ἐκ τῆς βίβλου τῆς τιμῆς τὸ
ὑπόμνημα τῶν ἐξετάσεων, ὅπου κατεγράφησαν ὅλοι οἱ ἐξ-
ετασθέντες μαθηταί. Ὡς δοκίμιον δὲ τῶν ἐκφωνηθέντων γυ-
μνασμάτων ἐκδίδομεν ἑνταῦθα, τὸ ὁποῖον ἐδιμηγόρησε κα-
τὰ τὴν πρῶτην ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων Φραγκίσκος Κ. Μαυ-
ρος Πάριος, νέος ἐπιμελής, καὶ χρηστὰς ἐλπίδας διδύου, ὅτι
θέλει σολίσσει ποτὲ τὸ γένος ἢ προσδοκωμένη ἐπὶ τὰς ἐπι-
σημίας προόδους του.

„Διογένης ὁ Σινωπεὺς, ὦ σεβασμία ὀμήγουρις, ἀκούσας τινὸς ἐπαινοῦντος τὸν Ἡρακλέα, Τίς γὰρ αὐτὸν ψέγει; ἔφη· δείξας διὰ τούτου, ὅτι εἶναι γελοῖον νὰ κηρύττωνται τὰ γνωστότατα, ἢ νὰ δακτυλοδεικτῶνται τὰ προφανέστατα· διότι ὅσων ἡ ἀξία εἶναι, ἡ ἔγχεινε φανερά εἰς πάντας, τούτων, ἐπειδὴ πάντες τὰ ἐγκωμιάζουσιν, ἀναδεικνύεται περιττὸς ὁ δημόσιος ἐπαινέτης, ὡς ἐπιχειρῶν νὰ τοὺς πείσῃ, εἰς ὅσα εἶναι πεπεισμένοι καὶ αὐτοί· καὶ διὰ τοῦτο δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ἐκάστου μετὰ δικαίας ἀγανακτήσεως ἐρώτησιν, Τίς γὰρ ταῦτα ψέγει; Ταῦτα, ὦ ἄνδρες, ἀνέβησαν εἰς τὸν νοῦν μου, ὅταν ἀπεφάσισα νὰ παρῆμισιασθῶ σήμερον ἐνώπιον τῆς σεβασμιωτάτης ἡμῶν ὀμηγύρεως, καὶ νὰ λαλήσω ὀλίγα τι· νὰ περὶ τοῦ τῆς Φιλοσοφίας ἱεροῦ χρήματος. Δὲν ἔμεινε καὶ νῆς σήμερον ἀπὸ τοὺς μακαρίους κατοίκους ταύτης τῆς πόλεως, ὅς τις νὰ ἀγνοῇ, πόσον ὠφέλιμος εἶναι εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἡ Φιλοσοφία, ἡ μεγαλοπρεπεστάτη βασίλισσα πάσης τέχνης καὶ ἐπιστήμης. Γέροντες μὲ δάκρυα χαρᾶς αἰσθάνονται τὴν ἐξ αὐτῆς εἰς τοὺς νεωτέρους των εὐεργεσίαν· γονεῖς ἀγάλλονται, ὄντες βέβαιοι ὅτι θέλουν ἰδεῖν τὰ φίλτατα τέκνα των ἐξεφανωμένα μὲ τὰς ἀμαράντους δάφνας τῆς θεοδωρήτου Σοφίας· νέοι ἀγωνίζονται ἀδιαλείπτως, καταφρονούντες τὰ νομιζόμενα ἄλλα καλὰ, διὰ τὴν ταύτης ἀπόκτησιν· ἄρχοντες καὶ προεσῶτες μὲ τὴν ἀγρυπνίαν αὐτῶν φροντίδα εὐκολύνουσι τὰ μέσα τῆς προόδου τῆς· Ποιμὴν ἀγαθός, προεδρεύων καὶ προεξάρχων ἀπάντων, κράζει κατ' ἐκάστην πρὸς πάντας· „Υἱοί! μὴ ἐπιλάβεσθε Σοφίας πατέρων ὑμῶν.“ Πῶς λοιπὸν μεταξὺ τοιούτων ζηλωτῶν καὶ ἐπαινετῶν τῆς Φιλοσοφίας νὰ μὴ κριθῶ ἐγὼ ἀπειρόκαλος, εἰάν ἀνοίξω στόμα πρὸς ἐπαινον τῆς Φιλοσοφίας; πῶς νὰ μὴ ὑποπτεύσω, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν θέλει βοήσῃν κατ' ἐμοῦ, Τίς γὰρ αὐτὴν ψέγει; Ἡ πολυῦμνητος λοιπὸν Φιλοσοφία ἐγκωμίων εἶναι ἀνενδεής· ἀλλὰ Σεῖς, ὦ ἄνδρες Σμυρναῖοι, πρέπει νὰ τιμᾶσθε καὶ νὰ ἐπαινῆσθε, ὡς γνωρίσαντες τὴν ὑπέροχον ἀξίαν τῆς Φιλοσοφίας· Σᾶς πρέπει νὰ σεφανώσῃ μὲ ἐγκωμίων σεφάνους πᾶς εὐαίσθητος, μάλιστα δὲ ὁ μικρὸς ἐγώ, τὸν ὁποῖον εὐεργέτησεν ἡ Πιερίας σας, ἐδίδαξαν αἱ Μοῦσαι σας, καθωδήγησαν εἰς τὰ καλὰ οἱ Ἀπόλλωνές σας. Σεῖς

ἐγνωρίσατε, μακάριοι Σμυρναῖοι, ὅτι ἡ Φιλοσοφία ἀποκα-
θιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἀληθῶς ἄνθρωπον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ
οἰκείους, καὶ ξένους, καὶ ἐντοπίους καὶ ἀλλοδαποὺς εὐεργε-
τεῖτε φιλανθρωπῶς, θέλοντες, εἰ δυνατόν, ἅπαν τὸ γένος
νὰ τελειοποιήτε, διὰ ταύτης τῆς θουμασίου της δυνά-
μεως, τὴν ὁποίαν θέλει ἐξετάσειν συντόμως ὁ λόγος.

Δύω μάλιστα εἶναι, ὧ ἄνδρες, αἱ ἔξοχοι τοῦ ἀνθρώπου
δυνάμεις, διὰ τῶν ὁποίων διακρίνεται ἀπ' ὅλην τὴν κτίσιν,
καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ὑπέρχει ἀπάσης τῆς κτίσεως· Νοῦς,
καὶ Θέλησις, αἵτινες μὲ γενικὸν ὄνομα καλοῦνται τὸ Λογι-
κὸν τοῦ ἀνθρώπου μέρος. Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος οὔτε τὴν μίαν εὐ-
τε τὴν ἄλλην ἠθέλην ἐξεύρειν, εἰ τοῦ ἔλειπεν ἡ Φιλοσο-
φία· ἠθέλε διαφέρειν τῶν ἄλλων θηρίων μόνον κατὰ τὴν
μορφήν, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κλεάνθους· διὰ τῆς Φιλοσο-
φίας ὁμῶς ἐπιστρέφωμεν πρὸς ἑαυτὸν, ἀνερευνᾷ καὶ μανθάνει
τὴν θουμασιωτάτην τοῦ νοῦς ἰσχύν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκ με-
ρικῶν τινῶν γεννᾷ τὰ καθόλου, καὶ ταῦτα πάλιν ἐφαρμο-
ζων εἰς ἐκεῖνα, κρίνει, συλλογίζεται, σκέπτεται, πιθανολο-
γεῖ· ἐν ἐνὶ λόγῳ, προσπαθεῖ νὰ ἀναπαύσῃ ἑαυτὸν, ὃ ἐστὶ,
νὰ εὕρῃ τὴν ἀλήθειαν.

Ταῦτας δὲ τὰς ἀξιολογωτάτας τοῦ νοῦς ιδιότητας, ἐφαρ-
μόζων ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ ἐκτὸς αὐτοῦ ἀντικείμενα, συνά-
γει γνώσεων θησαυρὸν, πολὺ τιμιάτερον παρὰ χρυσίου καὶ
ἀργυρίου πολυτάλαντον πλοῦτον. Τί ἄρα γε εἶναι ὁ εὐρυχω-
ρότατος οὗτος τόπος, τὸν ὁποῖον κατοικοῦμεν; ποῖον εἶναι
τὸ σχῆμά του; ποῖα τὰ μέρη του; τίνα ἄλλα ἐκτὸς τοῦ ἀν-
θρώπου, βασιάζει ἐπάνω του; ἐτοιμὴ ἡ Φιλοσοφία, ὧ ἄνδρες,
νὰ διδάξῃ τὸν ἄνθρωπον, ὅσα κρύπτει ἡ γῆ ἐν τοῖς ἐγκά-
τοις αὐτῆς, ὅσα φυτὰ βλαστάνει, ὅσα ζῶα τρέφει· καὶ νὰ
τοῦ παραστήσῃ τὴν ἀδιάρρηκτον ἁρμονίαν, διὰ τὴν ὁποίαν
συναρτῶνται καὶ συνέχονται θουμασίως ὅλα ταῦτα· Ἐκ τῶν
αἰρῶν συνίστανται τὸ ὕδωρ καὶ ὅλα τὰ ὀρυκτὰ, ἐκ δὲ τούτων,
τὰ φυτὰ, ἐκ δὲ τῶν φυτῶν τρέφονται τὰ ζῶα, ἐκ δὲ πάν-
των τούτων συντηρεῖται ὁ ἄνθρωπος· ὥσε, ἂν ἀρθῶσι τὰ
πρῶτα, αἴρονται πάντα τὰ ἐφεξῆς. Ἄλλ' ἴσαται ἄρα γε μέ-
χρι τοῦδε ἡ Φιλοσοφία; ὄχι, ἄνδρες σεβασμιώτατοι! ἀναβαί-
νει καὶ εἰς τὰς ὑψηλοτέρας χώρας· διδάσκει τὸν ἄνθρωπον
γενέσεις νεφελῶν, καὶ ὑετῶν· αἰτίας ἀσραπῶν καὶ βροντῶν,

καὶ ἔλων ἐκείνων τῶν ἐξαισίων φαινομένων, τὰ ὅποια καταπλήττουσι τὸν πολὺν ἄνθρωπον, ἐν ᾧ ἐξυφόνουσι τὸν φιλόσοφον εἰς θαυμασμόν τῆς πρωτουργοῦ καὶ παναιτίου αἰτίας. Ἐντεῦθεν ἀνέρχεται εἰς τὰ ἐτι ὑψηλότερα, καὶ θεωρεῖ εἰς τὰ ἀχανέστατα τοῦ παντός διαστήματα πληθὺν ἀπειράριθμον λαμπροτάτων σωμάτων, μεγαλοπρεπῶς περιφερομένων, καὶ διηγουμένων τὴν δόξαν τοῦ ποιητοῦ των· τὰ μεταχειρίζεται δὲ καὶ ὁδηγούς· εἰς τὸ νὰ τὸν μεταφέρωσιν ἀπὸ περάτων τῆς γῆς ἕως περάτων αὐτῆς, ἀπὸ Βορρᾶ εἰς Νότον, καὶ ἀπὸ Ἀνατολᾶν εἰς Δυσμᾶς ἐπάνω τῶν νώτων τῆς θαλάσσης διὰ τῶν μεγαλοπρεπῶν ὀχημάτων, τὰ ὅποια πάλιν ἡ Φιλοσοφία ἐπενόησεν· Θαυμασία ἀληθῶς, ᾧ ἄνδρες, τοῦ νοός ἡ δύναμις, ὅταν ἀναφανῇ διὰ τῆς Φιλοσοφίας· τότε ἐμπορεῖ νὰ εἴπητις περὶ τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Δαεῖδ· Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ· πάντα, πάντα, καὶ οὐρανόν, καὶ γῆν, καὶ θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

Ἄλλα δὲν εἶναι ὀλιγωτέρου θαύματος ἀξία ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἄλλη, λέγω ἡ Θέλησις, ἀναπτυσσομένη καὶ αὕτη ὑπὸ τῆς Φιλοσοφίας. Ἐφ' ὅσον κρύπτεται αὕτη, καὶ ἐπικρατεῖ ἡ πανταχόσε φερομένη ὁρμή, ἐπαναστατοῦσι κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τὰ φρικτότατα πάθη, τὰ ὅποια καὶ τοῦ νοός τὴν δύναμιν ἀφανίζουν, καὶ αὐτὸν ἀναδεικνύουσι ὡς ἐλεεινότατον. Καθὼς τὰ νέφη ἐπιπροσθούντα τὸν ἥλιον, ἐμποδίζουν τὸν ἐκ τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ φωτισμόν· οὕτω τὰ πάθη καταβολόντα τὸ διαυγές καὶ καθαρὸν, ἐμποδίζουν τὴν περὶ πάντος εἴτε γνωστοῦ εἴτε πρακτέου κρίσιν του. Ἡ Θέλησις ὁμως, ὁδηγουμένη ὑπὸ τῆς Φιλοσοφίας, κατακοιμίζει τὴν ἀγριότητα τῶν παθῶν, διακρίνει τὸ κακὸν ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ, βάλλει ὅρια ἀναμέσον δικαίου καὶ ἀδίκου, προσάσσει τὰ καθήκοντα τὰ πρὸς ἑαυτὸν, καὶ τὰ πρὸς τὸν πλησίον, καὶ οὕτω συνοικίζει πολλοὺς εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, καὶ πολλοὺς τόπους καθυποτάσσει εἰς μίαν διοίκησιν, καὶ πολλὰς διοικήσεις συναρμολογεῖ εἰς μίαν σύμπνοιαν καὶ συμφωνίαν πρὸς εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος· κόσμος οὗτος, ὡς ἄνδρες, ἄλλως ὁ Ἠθικός ὀνομαζόμενος, τοῦ ὁποίου δημιουργὸς εἶναι τὸ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὅποιον τὰ πάντα κινεῖνται πρὸς ἓνα σκοπὸν, τὰ πάντα συνέχονται καὶ

μένω, νὰ τὴν συσείλωσιν εἰς τὸ κανονικώτερον, ἔσον τὸ δυνατὸν, καὶ πρὸς τὰς ἰδέας ἴσως τοῦ συγγραφέως, πολλάκις ἐξ εἰκασίας, καὶ ὀλίγοντι ἀπεριορίσως, νὰ μεταβῇ ρυθμίσωσι, φυλάξαντες εἰς τὰς σημειώσεις, χάριν τῶν περιέργων, τὰς ἀσχημοσύνας τοῦ εἴτε ἀμαθοῦς ἀντιγραφέως, εἴτε πρωτοπείρου μεταφραστοῦ καὶ βαρβάρου (Ὅποια καὶ ἀν' ἡναι ἡ φράσις ἐνὸς συγγραφέως, ὅταν ἦτοι ὁλόκληρον σύγγραμμα αὐτοῦ, ἢ μικρὸν λείψανον, ἐκδίδεται κατὰ πρώτην φοράν ἐκ χειρογράφου, θέλομεν πρῶτον ὑ' ἀναγνώσωμεν αὐτὸ εἰς τὴν πρωτότυπόν του μορφήν, ὡς εὐρίσκεται ἐν τῷ χειρογράφῳ. Ὁ ἐκδότης μὴτε νὰ συσείλῃ εἰς τὸ κανονικώτερον, μὴτε νὰ μεταβῇ ρυθμίσῃ ἔχει τὴν αἰδειαν, ἀλλὰ τὴν γνώμην του νὰ εἴπῃ εἰς τὰ ἐσφαλμένα καὶ κακὰ, τὰς εἰκασίας του νὰ προβάλῃ καὶ νὰ ὑποσημειώσῃ, ἢ μικράς τινας μόνον μεταβολὰς καὶ διορθώσεις νὰ κάμῃ, ὅχι ὅμως νὰ μετακινήσῃ μεγάλα καὶ νὰ καταχωρίσῃ ἐν τῷ κειμένῳ πᾶν ὅ,τι ἤθελε φανῇ εἰς αὐτὸν ὀρθότερον, παραμορφῶντων οὕτω τὸ σύγγραμμα καὶ παραλάττων διόλου τὴν φράσιν τοῦ πρωτοτύπου). Εἰς τὸ τέλος τῶν Ἀνεκδότων τούτων κεφαλαίων τοῦ Φυσιολόγου ἐπὶρρίσθησαν οἱ κύριοι Ἐκδ. τὰς Ἀναγνώσεις τοῦ χειρογράφου· τὰς δὲ σημειώσεις ἐξέδωκαν εἰς τὸ Γ'. τετράδιον. Τὰ νῦν πρῶτον ἐκδοθέντα τοῦ Φυσιολ. εἶναι: Ἑρμηνεία δευτέρου, εἰς τὴν δευτέραν φύσιν τοῦ λέοντος· τρίτη φύσις τοῦ λέοντος· περὶ τοῦ ἐλέφαντος (τὰ μὴ ἐκδεδομένα τοῦ κεφαλαίου τούτου)· περὶ τοῦ ὑδρίππου (ἡ ἀνάγνωσις τοῦ χειρογράφ. εἶναι, ὕδρωπος)· περὶ τοῦ γυπὸς (ἄλλα δύο κεφαλ. ἐκτὸς τοῦ τυπωμένου)· περὶ τοῦ πελαργοῦ· περὶ τῆς πέρδικος, ἐρμηνεία· περὶ τῆς περιζεραῖς· περὶ τοῦ γρυπὸς· περὶ τῆς ἀσπίδος· περὶ τῆς ἐχίδνης· περὶ τῆς γοργοῦνης· τρίτη φύσις τοῦ μύρμηκος· περὶ τῆς χελιδόνος· περὶ σαύρου ἡλιακοῦ· περὶ τοῦ ἔποπος· περὶ τοῦ πιθήκου· περὶ τοῦ ἔρωδιου.— Ἐν Σελ. 7. σ. 26. (Σελ. τῶν σημ. 23.) γίνεται ἡ ἐξῆς σημείωσις „ἡδροψ. ἴσ. ὕδροψ. πλὴν καὶ τὰ δύο ἀχώριτα εἰς τὰ λεξικά· τὸ τυπωμένον ἀντ' αὐτοῦ φέρει τὸ Οὔρος, καὶ τοῦτο ἀχώριτον. Προσοχῆς ὀλίγης ἄξιός ἐστιν ὁ Μακρόβιος, ὅταν, ἀντὶ τῆς Ἑλληνικῆς παραγωγῆς Ὅρος καὶ Οὔρος, θέλῃ νὰ παραξῇ τὴν λέξιν ἀπὸ τοῦ Κελτικόν Uri, qua (voce) feri boves significantur“. Τὸ, Οὔρος, δὲν εἶναι ἀχώριτον

συνδιάττονται ἄριστα, καθὼς καὶ εἰς τὸν φυσικόν. Μείγνουν τῷ ὄντι προτέρημα εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ θείησις, οἰκοῦσα εἰς τὸν μικρὸν κατὰ τὸ φαινόμενον ἄνθρωπον· καὶ κατὰ τοῦτο εἶναι ἀληθές τὸ εἰρημένον, ὅτι μέγιστον ἐν ἐλαχίστῳ εἶναι φρένες ἐν ἀνθρωπίνῳ σώματι· ἐπειδὴ δύναται νὰ δημιουργήσῃ κόσμους πολιτικούς, χωρὶς τῶν ὁποίων οὐδ' ἡ φυσικὴ κατοικία μας ἡ γῆ ἤθελε λάβειν τὸν ὁποῖον ἔχει τῶρα ὠραϊσμόν.

Μικρὰ εἶναι ταῦτα τῆς Φιλοσοφίας τὰ ἔργα, ὦ ἄνδρες, ὥς πρὸς τὸ ὅποσον μέλλει νὰ ἐπιφέρῃ εὐθὺς ὁ λόγος. Τίς εἶναι, λέγει ἡ Φιλοσοφία, τῶν ἀλληλοδιαδόχων τούτων φαινομένων τοῦ φυσικοῦ κόσμου ἡ πρώτη ἀρχή; Τίς εἶναι τῶν ἠθικῶν μου πράξεων ὁ τελευταῖος σκοπός; δύναται ἄρα γε εἰς τὸ πρῶτον νὰ ὑπάρχωσι τόσα ἐνδεχόμενα, χωρίστινος ἀναγκαίου καὶ ἀτρέπτου καὶ πρώτου· εἶναι δυνατόν εἰς τὸ δεύτερον νὰ ἐργάζωμαι τὰ ἀγαθὰ, χωρὶς νὰ ἀποβλέπω εἰς ὅτι ὕψιστον, μὲ τὸ ὅποσον δύναμαι νὰ ἀφομοιωθῶ, καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ἐλπίζω τῶν ἀγαθοεργιῶν μου τὰ βραβεῖα; Ὑπάρχει, ἀποκρίνεται ἡ Φιλοσοφία, ὑπάρχει ἡ πρωτουργὸς αἰτία τοῦ φυσικοῦ κόσμου· ὑπάρχει ὁ ὕψιστος βραβευτὴς τοῦ ἠθικοῦ· ὑπάρχει Θεὸς ὕψιστος, δημιουργὸς τοῦ παντός, πανάγαθος, καὶ πανοικτίρμων, καὶ δικαιοτάτος τῆς ἀρετῆς ἀντιβραβεύς, ὅς τις ἀναπαύει καὶ καθιλαρύνει ὅλας τὰς ἐνδεχομένας ταρμαχὰς καὶ τρικυμίας τῆς καρδίας μου.

Εὐδαίμονες, ὦ ἄνδρες, καὶ τρισευδαίμονες εἶναι οἱ λαοὶ, ὅσοι εὐτύχισαν νὰ ἔχωσι μεταξὺ των τὸ θεσπέσιον χρῆμα τῆς Φιλοσοφίας· δόξα μεγίστη εἰς αὐτοὺς, καὶ καταίσχυνη διὰ τοὺς ὅσοι ἢ δὲν τὴν ἀπέκτησαν, ἢ τὴν ἐξερέθησαν. Ἐὰν θελήσω νὰ ἐφαρμόσω τὸ λεγόμενον εἰς τὰ ἄλλα τῆς γῆς ἔθνη, θέλει μὲ ἐπιλείψειν ὁ χρόνος διηγούμενον ἐκ παραθέσεως τὰ ἐκ τῆς παρουσίας τῆς ἀγαθῆς, καὶ τὰ ἐκ τῆς ἀπουσίας τῆς ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Περικλεσεσάτη Ἑλλάς! Σὺ ὑπὲρ πάσας τῆς οἰκουμένης τὰς χώρας δύνασαι νὰ ἀποδείξῃς ἡλίου φανώτερον τὴν θαυμασιωτάτην τῆς Φιλοσοφίας ἰσχύν. Οἱ Ὀἰαλίτες, οἱ Πλάτωνες, οἱ Ἀριστοτέλεις, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν ὁ ὑπὲρ πάντας τοὺς βροτοὺς ἠθικώτατος Σωκράτης, ὅλος ὁ χορὸς τῶν ἀθανάτων ἐκείνων τέκνων σου μαρτυροῦσι τρανώτατα τὴν ἀλήθειαν. Σὺ αὐτὴ, πολυπαθέσάτη Ἑλλάς! δύνασαι πάλιν νὰ δείξῃς πραγματικῶς, ποῖον ἐξερέθης, καὶ

εἰς ποῖα περιέπεσας ἐκ τῆς ἀπουσίας τῆς Φιλοσοφίας! Αἱ! Αἱ! ἔπαθον τλάμων, ἔπαθον μυρίων ἄξι' ὀδυρμῶν. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν δυστυχίαν σου κατάσασιν ἐδυνήθης μὲ τὰ λείψανα τῆς Φιλοσοφίας τῶν τέκνων σου νὰ ἐγείρῃς εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης ὅλα τὰ τὴν σήμερον εὐνομούμενα, καὶ ἀζράπτοντα μὲ τὴν ἐκ τῆς Φιλοσοφίας εὐημερίαν ἔθνη. Ὅπου, ὦ ἄνδρες, ἀκούετε εὐταξίαν καὶ εὐνομίαν, ὅπου μαθάνετε ὅτι ἀκμάζουσιν ἐπιστήμαι καὶ τέχναι, αἵτινες προμηθεύουσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἀληθῶς ἀνθρωπίνην ζωὴν, ἐκεῖ, δὲν εἶναι ἀμφιβολία, παρεδρεύει σύμβουλος ἀγαθὴ ἢ Φιλοσοφία· ὅπου δὲ τἀναντία ἐπικρατεῦν, ἐκεῖθεν, εἶναι ἀναντίρρητον, ἢ ἔφυγεν ἢ δὲν ἐπάτητεν ἡ Φιλοσοφία. Ὅμοια μὲ τὸν φαεινότετον τῆς ἡμέρας πατέρα Ἥλιον, φωτίζει παρούσα τὸν πολιτικὸν κόσμον, ἀποῦσα δὲ τὸν καταβυθίζει εἰς παχυλωτάτην νύκτα, ὅπου, προσκρούοντες εἰς ἀλλήλους οἱ ἀφιλόσοφοι ἀποτελοῦσι τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ἀληθινὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος.

Τίς λοιπὸν ἀπὸ τοὺς ὑγιᾶ νοῦν ἔχοντας δὲν αἰσθάνεται τὰ καλὰ τῆς; τίς δὲν ἐπαινεῖ τὰς ἀξιαγάζους αὐτῆς ιδιότητας; τίς δὲν ἐξυμνεῖ τὰς εἰς τὴν ἀνθρωπότητα εὐεργεσίας τῆς; Μακαριωτάτη Φιλοσοφία! ἀρχὴ καὶ πηγὴ καὶ βάσις πάσης ἐνδεχομένης εὐδαιμονίας! Πῶς σὲ ἐξυμνήσω πᾶσιν εὐδαιμονοῦσιν. Πῶς; ὅποτε καὶ μηδενὸς ἐπαινοῦντος σε, δύνασαι νὰ μᾶς εἴπῃς τὸ Ὀμηρικόν,

φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ.

Σεῖς, ὦ φίλοι τῆς Σοφίας καὶ φίλοι τῶν καλῶν ἄνδρες Σμυρναῖοι, καθὼς εἶπα καὶ κατ' ἀρχάς, εἶσθε ἐπαίνου παντὸς ἄξιοι, ὡς ἀγαπήσαντες καὶ ζητήσαντες καὶ εὐρόντες τὴν Φιλοσοφίαν· μακάριοι σεῖς ὅτι ἔγνωρίσατε τὴν Φιλοσοφίαν, ὅτι εἶναι κόσμος μὲν εἰς τοὺς εὐτυχοῦντας, πόρος δὲ καὶ καταφύγιον εἰς τοὺς δυσυχοῦντας· ἐπληροφορήθητε, ὅτι κάλλιστον μὲν τῶν ζώων εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅταν φιλοσοφῇ, ἀγριώτατον δὲ, ὅταν μείνῃ ἀπαιδεύτος· ἐκαταλάβετε, ὅτι εὐδαιμονία εἶναι ἢ μετὰ ὑγιείας εὐπαιδευσία τῆς ψυχῆς· ἐμάθετε ὅτι οὔτε οἱ ὀφθαλμοὺς ἔχοντες βλέπουσι χωρὶς τοῦ φωτός, οὔτε οἱ νοῦν ἔχοντες διανοοῦνται χωρὶς τῆς Φιλοσοφίας· ἐδεβαιώθητε, ὅτι κἀνὲν ἀπὸ τὰ λεγόμενα τοῦ κόσμου ἀγαθὰ δὲν εἶναι βέβαιον χωρὶς Φιλοσοφίας. Διὰ τοῦ-

το ἐπροθυμήσθε πάντες εἰς σερέωσιν τοῦ Γυμνασίου σας, ὅθεν ἀναβλύζουσι πρὸς ἅπαν τὸ γένος τὰ γλυκύτατα τῆς παιδείας νάματα. Ἐκ τούτων ἐποτίσθην καὶ γὰρ, καὶ εὐδαιμονίζω ἑμαυτὸν, ὅτι ἡ Θεία Πρόνοια μὲ ὠδήγησεν εἰς τὴν φιλατίην σας πατρίδα, τὴν ὁποίαν θέλω γνωρίζειν βραβεύτριαν τῆς ἠθικῆς μου ὑπάρξεως. Ἐὰν ἡ Θεία εὐσπλαγχνία μὲ χάριση ζῶν, καὶ τελειοποιήσω ἀλλαχοῦ, ὅσας ἐνταῦθα προσέλαβον γνώσεις, θέλω πολλαπλασιάσειν τὰ ἀγαθὰ σπέρματα τῆς παιδείας, τὰ ὅποια κατέβαλεν ἡ Σμύρνη εἰς τὴν ψυχὴν μου. Εὐτυχὴς θέλω εἶσθαι εἴαν ποτε ἀξιώθῃ νὰ δεῖξω ἐμπράκτως, ποίαν εὐγνωμοσύνην αἰσθάνεται πρὸς ταύτην τὴν πόλιν ἡ καρδιά μου· εἰ δὲ τοῦτο σαθρὸν ἀδύνατον, ἡ γλῶσσα μου καὶν θέλει παριστάνειν πρὸς πάντας τὸ πρὸς αὐτὴν κατοικήσαν ἐν τῇ καρδίᾳ μου σέβας· καὶ

εἰ θανόντες περ καταλήθοντ' εἰν αἶδαο,

αὐτὰρ ἐγὼ κακέῃθι μεμνήσομαι φίλης Σμύρνης·

μεμνήσομαι, ὅτι ἐξ αὐτῆς ἐδιδάχθην νὰ γινώσκω ὁπωσοῦν τὰ ἀθάνατα συγγράμματα τῶν ἐνδοξοτάτων προγόνων μας· μεμνήσομαι, ὅτι ἐξ αὐτῆς παρέλαβον τὰ σοιχεῖα καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Θεσπεσίας Φιλοσοφίας· μεμνήσομαι πρὸ πάντων καὶ ὑπὲρ πάντα ὅτι ἐν αὐτῇ ἔμαθον τελειότερον νὰ τιμῶ καὶ νὰ σέβωμαι ἐξ ὅλης καρδίας τοὺς εὐεργέτας τοῦ παμφιλατάτου γένους μου· καὶ, εἴ τις μεταξὺ αὐτῶν διαφέρει κατὰ τὸν ζῆλον, εἰς τοῦτον μὲν νὰ εὐχωμαι θεόθεν πᾶν ἀγαθόν, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους νὰ μιμῶνται τὸν ζῆλον ἐκείνου, καὶ, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος, νὰ τὸν ὑπερβαίνωσι. Μακαρία ἡ Ἑλλὰς, ᾧ φιλογενεῖς Σμυρναῖοι, εἴαν καὶ ἄλλαι πόλεις ἀκολουθήσωσι τὸ ἀξιεπαινον παράδειγμά σας, καθὼς ἤδη ἄρχισαν τινὲς νὰ τὸ ἀκολουθῶσι. Μακαρία ἡ ἐπερχομένη γενεὰ, ὅτι θέλει εὐρεῖν προητοιμασμένα ἀγαθὰ, τῶν ὁποίων ἀκόπως θέλει προαγαγεῖν τὴν αὐξήσιν.

Τί δὲ νὰ εἰπῶ περὶ τῆς σεβαστῆς τῶν καθηγητῶν μου Τριάδος; Διδασκάλων σιφώτατοι, καὶ πατέρων φιλοσοργώτατοι· οἵτινες μὲ τὴν ἀδιάλειπτον καὶ ἀκαταπόνητον ἐπιμέλειαν τῆς σοφῆς παραδόσεώς σας ἀποδεικνύετε ἀληθινούς ζηλωτὰς τῆς Φιλοσοφίας τὰ ἀγαπητὰ τέκνα σας. Ἄνδρες σεβαστοὶ ἅπαντες, δι' ὅσα κοσμοῦσι τὰς Ἑλληνικὰς ὑμῶν κεφαλαίς, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν τοῦ φροντιστηρίου σας ἐναρ-

μόνιου διαταγῆν σας. Τί νὰ εἶπω, περὶ ὑμῶν, ὧς εὐεργέται καὶ ἡμῶν καὶ ὅλης τῆς ὀμηγύρεως τῶν μαθητῶν σας; φοβούμενος μήπως εἶπω λόγον παρὰ πολὺ τῆς ἀξίας σας κατώτερον, προτιμῶ τὴν σιωπὴν, καὶ ἀρκοῦμαι μόνον εἰς τὸ νὰ σᾶς ἐπευχθῶ ζωνὴν μακραίωνα, ἣτις εἶναι τὸ πολυτίμον δῶρον τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας.

"Ἄνδρες Σμυρναῖοι! χαρὰν μεγαλητέραν παρὰ νὰ κατασταῇτε εὐεργέται τῆς πατρίδος σας, δὲν ἐδύνασθε νὰ ἐπιθυμήσετε· εἶθε τὴν χαρὰν σας ταύτην νὰ αὐξάνῃ ὁ ἐπαινετὸς ζήλός σας πρὸς αὐξήσιν τῶν μέσων τῆς παιδείας· εἶθε ἀναλόγως μὲ τὰς ἀρχὰς νὰ ἐπιθέσετε καὶ σέφανον ἀρίζηλον εἰς τὸ κλεινὸν τοῦτο ἔργον σας. Τοιαῦτα ἔργα εὐφραίνουσι καὶ τὴν πατρικὴν καρδίαν τοῦ σεβασμιωτάτου ἡμῶν Δεσπότη, τοῦ χρυσομιμήτως Σούτου τὴν ψυχὴν αὐτοῦ πρὸς φωτισμὸν καὶ σωτηρίαν τοῦ ἀγαπητοῦ του ποιμνίου.

Πανάγαθε Κύριε! διατύρει ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ καὶ τὸν ἀγαθὸν τοῦτον Ποιμένα, καὶ τοὺς θεοφιλεστάτους καὶ φιλομούσους Ἱεράρχας, καὶ διὰ τῶν εὐχῶν αὐτῶν πάντας τοὺς ἀγαθὰ φρονούντας Σμυρναίους, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς τῶν σῶν θρόνων παρέδρου Σοφίας."

Ε Φ Ε Υ Ρ Ε Σ Ι Σ.

(Ἀρ. 9. ἐκ τοῦ Φιλολογικοῦ Τηλεγράφου, Ἀρ. 8. Φεβρ. 21.)

Μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀξιολόγων, εἰς ὅσα ἐναεῖνεται τὸ ἐπινουτικὸν πνεῦμα τῶν νεωτέρων, εἶναι καὶ ἡ πρό χρόνων οὐ πολλῶν ἐφευρεθεῖσα ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ, εἶδος τι τυπογραφίας ἐπάνω εἰς πέτραν, δι' ἧς ἡμπορεῖ τις νὰ σχεδιάζῃ καὶ γράφῃ ὅτι θέλει εὐκόλως, καὶ τὰ οὕτω σχεδιασθέντα ἢ γραφέντα νὰ πολλαπλασιάσῃ διὰ πιεσθινοῦ τινος ἰδιαιτέρου ὁσάκις θέλῃ, ἐφευρέσεις, ἢ ὅποια, ὅταν συγχωρηθῇ αὐτῇ ἢ χρήσις, θέλει εἶναι πολλὰ ἐπωφελὴς καὶ εὐκόλος. Τρώντι θαυμάζεται πάντοτε, ὅτι οἱ παλαιοὶ, οἱ ὅποιοι ἐσκάλισαν τόσα καὶ τόσα εἰς ξύλα, μέταλλα καὶ σκληροὺς λίθους, δὲν κατήντησαν εἰς τὴν ιδέαν τῆς Τυπογραφίας ἢ Χαλκογραφίας· πλὴν ἴσως τοῦτο δὲν εἶναι τόσον ἄξιον ἀπορίας ὅσον φαντάζεται τις, ἀνίσως ἀληθεύῃ ὅτι ἡ ἀνάγκη εἶναι τὸ πρῶτον αἷτιον ὅλων τῶν ἐφευρέσεων. Οἱ παλαιοὶ εἶχαν

πολλά ὀλιγώτερον ὡς ἀναγινώσκωσι παρέξ οἰνεώτεροι, καὶ ἐν γένει, ἔγραφον καὶ ἀνεγίνωσκον πᾶσι ὀλιγώτερον. Ἡ διαγωγὴ τῶν, αἱ δημόσιαι ἐνασχολήσεις καὶ γυμνάσεις, τὰ παιγνίδια καὶ τὰ θέατρα ἠνάγκαζον αὐτοὺς νὰ ἦναι σχεδὸν πάντοτε ἔξω τῶν οἰκιῶν· ἀλλ' οὔτε ὑπῆρχον μεταξὺ τῶν μερῶν ὅλων τοῦ ἀρχαίου κόσμου αἱ ἰδία κοινωναί τοῦ ἐμπορίου, τῆς φιλοκαλίας καὶ τῶν γνώσεων, οἷαι ὑπάρχουσι τὴν σήμερον· ἡ πολλαπλασίασις τῶν συγγραμμάτων διὰ τῶν μεταγραφῶν ἐξήρκει εἰς ὅλας τὰς χρείας τῶν. Ἀλλ' ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων ἐν καιρῷ τῆς παλιγγενεσίας τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν ἦτον πάντῃ διαφορετικὴ ἐν Εὐρώπῃ· οἱ σοφοὶ μεταδίδοντες μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὸ κοινὸν τὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων, ἐξήπτον καὶ τὴν περιέργειαν ὅλων· ὅχι πλεονεμερικοὶ τινες πεπαιδευμένοι, ἀλλ' ὅλα τὰ πεπολισμένα ἔθνη ἤθελον νὰ συμμετέχωσι τούτων τῶν ἐφευρέσεων, καὶ τότε ἡ ἀκρίβεια τῶν μεταγραφῶν ἐξ αἰτίας τῆς συνεχοῦς χρήσεως ἠνάγκασε τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐφεύρωσι τὴν τυπογραφίαν.

Εὐθὺς ὅπου ἐπολλαπλασιάσθησαν διὰ τῆς τυπογραφίας τὰ βιβλία, ἦτον ἀναγκαῖον νὰ πολλαπλασιασθῶσι καὶ αἱ εἰκόνες, αἱ ὅποια κατετάττοντο τοπάλαι εἰς τὰ βιβλία μετὰ μεθόδους βραδείας καὶ πολυδαπάνους τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς ἰχνογραφίας. Τότε ὁ Μάτζος Φινιγουέρας, χαλκογράφος ἐν Νιέλλω, ἐφεῦρε τὴν χαλκογραφίαν. Συμπεραίνεται, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίσθησαν παρομοίαν τινα μέθοδον τοῦ πολλαπλασιάζειν τὰς εἰκόνας, ἐν Ῥώμῃ μάλιστα, ὅπου ὁ Ἀττικὸς διέταξε συλλογὴν πολλῶν εἰκόνων εἰς ἓνα τόμον, καὶ μάλιστα ὁ Βάρρων, ὅστις ἔκαμε συλλογὴν ἰκονογραφικὴν τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν ὡς 700. Ἀυτὴ ἡ ἐφεύρεσις, ὀνομαζομένη *inventum Varronis*, δὲν συνίστατο, καθὼς φαίνεται, μόνον εἰς ἀπλὴν συλλογὴν πολλῶν εἰκόνων ἰχνογραφημένων ἢ χρωματισμένων, ἢ σύνταξιν πολλῶν τόμων, περιεχόντων τὰς αὐτὰς εἰκόνας πολλαπλασιασθείσας διὰ πολλῶν χειρῶν, ἀλλ' εἰς μέθοδον τινα ἰδιαίτεραν τοῦ πολλαπλασιάζειν τὰς ἰχνογραφομένας ἢ χρωματισμένας εἰκόνας, μέθοδος, ἡ ὅποια δὲν διεσώθη ἕως εἰς ἡμᾶς. Ἐὰν αὐτὴ ἡ μέθοδος ὑπῆρχεν ἀπλῆτις μόνον μέθοδος, δὲν ἐπαινείτο ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων μὲν λέξεις τὰς ὅτι μάλιστα ὑπερβολικῆς,

ὀνομάζοντα αὐτὴν, ἐφεύρεσιν, τῆς ὁποίας καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ ἤθελον φθονῇ, ἡ ὁποία κάμνει τοὺς μεγάλους ἄνδρας καὶ θριαμβεύει κατὰ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ καιροῦ, καὶ ὅχι μόνον τοὺς ἀπαθανατίζει, ἀλλὰ καὶ διασπείρουσα πανταχοῦ τὰς εἰκόνας τῶν, κάμνει τὸν κόσμον ὅλον καὶ τοὺς νομίζῃ ὡς παρόντας εἰς τὰς ἐμπεριεχούσας αὐτοὺς συλλογὰς (inventor munienis etiam diis invidiosi . . . Quando immortalitatem non solum dedit, verum etiam in omnes terras emisit, ut praesentes esse ubique et elaudi possent. libr. XXXV., e. 2).

Φαίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἴδιον οὔτε τῆς φιλοκαλίας οὔτε τῶν ἡβῶν τῶν ἀρχαίων καὶ κατασαίνουσι διὰ τοῦ ἐμπορίου τὴν χρῆσιν τῶν προϊόντων τῶν τεχνῶν τῶν τότε κοινῇ καὶ οἰκιακῇ, ὅσον συνεθίζουσι τὴν σήμερον οἱ νεώτεροι, τῶν ὁποίων τὰ ἥθη ἀπαιτοῦσιν οἰκονομικὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἐφευρεμάτων τῆς ζωγραφικῆς καὶ ἰχθυογραφίας. Πᾶσά οἰκία, πᾶς τις θάλαμος, ὡς εἰπεῖν, εἶναι παρὰ τοῖς νεωτέροις μία συλλογὴ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μεγάλης εἰκόνων χαλκογραφικῶν· τὸ πλῆθος τῶν τυπωμένων συγγραμμάτων, ἀπαιτούντων εἰκόνας, εἶναι ἀναρίθμητον· ἐκ τοῦτου προέρχεται ἡ ἀνάγκη τοῦ πολλαπλασιασμοῦ καὶ τῆς οἰκονομίας τῶν τοιούτων, καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀνάγκην ἐφευρέθησαν πολλὰ ἀξιόλογα, ἐν οἷς καὶ ἡ λιθογραφία, οἰκονομικὴ ἀναπλήρωσις τῆς χαλκογραφίας, μετὰ τὴν ὁποίαν ὁμῶς συμφωνεῖ μόνον κατὰ τὴν ιδιότητα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἐπ' ἀπειρον τὸ ἴδιον σχέδιον, ὑπερβαίνει δὲ αὐτὴν μάλικα κατὰ τοῦτο, ὅτι δὲν εἶναι, καθὰς ἐκείνη, τὸ ἀντίτυπον ἐνὸς σχεδίου, ἀλλὰ τὸ σχέδιον αὐτὸ, τὸ πρωτότυπον ἔργον τοῦ σχεδιάζοντος ἐπαναλαμβανόμενον τοσάκις, ὅσάκις τυπόνονται ἔκτυπα. Πιθανὸν ὑπάρχει, ὅτι ἡ λιθογραφία θέλει ὑπερβῇ τὴν χαλκογραφίαν διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς ὕλης καὶ τῆς πολυχειρίας, εἰς πολλὰ ἐμπορικὰ ἐπιχειρήματα.

Ἀλούσιος Σεννεφέλδερ, μέτριος ψάλτης τοῦ θαύτου τοῦ Μονάχου, ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος παρατηρήσας τὴν ιδιότητα τῶν τιτανωδῶν λίθων τοῦ κατέχωσι τὰ σχεδιαζόμενα διὰ μελάνης παχείας καὶ καὶ τὰ μεταδίδωσιν εἰς τὸν ἐφαρμοζόμενον χάρτην διὰ σφοδρᾶς θλίψεως ἐπὶ τὴν ἐπιφανείαν τῶν καθαρῶτατα· πρὸς τοῦτοις, ἐνόησεν ὅτι ἡμ-

πόρει τις νὰ ἐπαναλαμβάνη τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα, ἀνίσως βρέξῃ τὸν λίθον καὶ ἀλείψῃ τὰ ἴδια σχεδιασθέντα μὲ νέαν ποσότητα μελάνης τύπου. Τῷ 1800 ἔτει ἔλαβε παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Παναρίας προνόμιον ὥστε αὐτὸς μόνος νὰ βάλλῃ εἰς πρᾶξιν τὴν ἐφευρέσειν του ἐν διαστήματι δεκατριῶν χρόνων, καὶ οὕτως ἐσύζησεν ὁμοῦ μὲ τὸν βαρῶνον Ἀρετίνον εἰς τὸ Μόναχον λιθογραφικὸν ἐργαστήριον, ὅπου χαλκογράφουσιν ἔτι μουσικὰ πρᾶγματα καὶ συλλογὰς διαφόρων υποδείγματων. Ὀλίγω καιρῷ ὕστερον ἐσύζητησαν εἰς τὸ Μόναχον πολλὰ λιθογραφικὸν ἐργαστήρια, ὅπου ἐπολλαπλασιάσθησαν τὰ υποδείγματα, τὰ ὅποια δίδονται εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ προικιμαίου σχολείου τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιστάτιαν τοῦ κυρίου Μίττερερ, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλουσι χάριτας διὰ τὴν εὑρεσιν τῆς ἰχνογραφίας διὰ μολυβδίνης γραφίδος ἐπὶ πέτρας. Ἀλλ' οὐ πολλῷ ὕστερον ἐσύζησαν καὶ οἱ κύριοι Μάνλιχος καὶ Ἀρετίνος νέον ἐργαστήριον, διωρισμένον ἐπίτηδες πρὸς αὐξήσιν ταύτης τῆς τέχνης, καὶ ἐκ τούτου προῆλθεν ἡ ὠραία συλλογὴ τῶν ἀντιτύπων τῶν σχεδίων τῶν περιφήμων ζωγράφων, ἡ ὁποία κατακοσμεῖ τὸ μουσεῖον τοῦ βασιλέως τῆς Παναρίας.

Πρέπει ν' ἀναγνώσῃ τις ἐν τῇ γενομένῃ ἀναφορᾷ τῆς Ἀκαδημίας τῶν ὠραίων τεχνῶν ἐν Παρίσις τὴν ἱστορικὴν ἐκθεσιν ταύτης τῆς ἐφευρέσεως ἐν Γερμανίᾳ. Δὲν ἤμπορεῖ μὲν νὰ περιγράψῃ τις ἐντελῶς ὅλα τὰ περιστατικὰ τῆς λιθογραφικῆς μεθόδου, καθότι μερικὰ αὐτῆς φυλάττονται ἔτι μυστικά, πλὴν ἡ γενικὴ ἰδέα ταύτης τῆς ἐφευρέσεως ἤμπορεῖ νὰ ὀρίσθῃ ἐν ὀλίγοις λόγοις καὶ νὰ ἐννοηθῇ παρὰ πάντων. Ἴδου δὲ εἰς τι θεμελιούται αὕτη ἡ μέθοδος, καὶ κατὰ τι διαφέρει ἀπὸ ἄλλα εἶδη.

1) Ἀπεδείχθη, ὅτι τὸ σχεδιαζόμενον μὲ μολυβδίνην γραφίδα ἢ παχεῖαν μελάνην ἐπάνω εἰς τιτανώδη λίθον προσκολλᾶται τόσον σερειῶς, ὥστε πρὸς ἐξάλειψιν αὐτοῦ πρέπει νὰ καταφύγῃ τις εἰς μηχανικὰ μέσα.

2) Ὅλα τὰ μέρη τῆς πέτρας, ὅσα δὲν ἐσκεπάσθησαν μὲ τὴν ἄνω παχεῖαν μελάνην, κατέχουσι καὶ ἀπορροφοῦσι τὸ νερόν.

3) Ὅταν ἐπιθέσῃ τις εἰς ταύτην τὴν οὕτω παρεσκευασμένην πέτραν μίαν σειρὰν ὕλης παχείας καὶ χρωματισμέ-

νης, αὕτη θέλει κολληθῇ μόνον εἰς τὰ σχεδιασθέντα διὰ τῆς παχείας μελάνης. Θέλει δὲ ἀποκρουθῇ ἀπὸ τὰ βρεγμένα μέρη τῆς πέτρας.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἡ Λιθογραφικὴ μέθοδος κρέμεται ἐκ τοῦτου, ὅτι ἡ πέτρα οὕσα βρεγμένη δὲν δέχεται τὴν μελάνην, οὕσα δὲ ἀλειμμένη μὲ παχεῖάν τινα ὕλην δέχεται μὲν τὴν μελάνην, οὐχὶ δὲ τὸ νερόν. Ὅθεν ἐφαρμάζοντος καὶ θλίβοντος ἐν φύλλον χαρτίου ἐπάνω τῆς πέτρας, τὰ παχέα, ῥητινώδη καὶ χρωματισμένα σημεῖα θάλλουσι μεταδοθῇ μόνα εἰς τοῦτο τὸ φύλλον, παριστῶντα τὸ ἀντίτυπον τοῦ σχεδίου τῆς πέτρας. Ἡμπορεῖ δέ τις νὰ ἀποκτήσῃ καὶ εἰκόνας οἷαι αἱ τοῦ πρωτοτύπου, ἐπιθέτων ἐπάνω τῆς πέτρας σχεδίων τι σχεδιασθὲν ἐπάνω τοῦ χαρτίου μὲ μελάνην τύπου.

Ὅλαι αἱ πέτραι, ὅσαι εἶναι ἐπιδεκτικαὶ τῆς εἰσχωρήσεως μιᾶς παχείας ὕλης καὶ εὐκόλου ἀπορρόφησεως τοῦ νεροῦ, ἀρμύζουσιν εἰς τὴν Λιθογραφίαν, εἰ μόνον εἶναι συμπαγεῖς, διὰ νὰ ἡμπορώσιν νὰ γυαλίζονται καλὰ καὶ νὰ χρωματίζονται καθαρὰ καὶ ὁμοιοειδῶς. Ὅλαι αὗται αἱ ιδιότητες ὁμοῦ εὐρίσκονται εἰς μερικοὺς τιτανώδεις λίθους, εὐρισκομένους καὶ ἀλλαχοῦ μὲν, μάλιστα δὲ ἐν Παναρίᾳ εἶναι δὲ ἀνθρακίαι τιτάνου σχεδὸν καθαροῦ (carbonate de chaux).

Ὅταν πριετοιμασθῇ καὶ γυαλισθῇ ἡ πέτρα, ὁ τεχνίτης ἡμπορεῖ, χωρὶς ἄλλης προπαρασκευῆς, νὰ σχεδιάσῃ τι καὶ νὰ ἐκτελέσῃ καθ' ὅποιονδήποτε τρόπον, ἤτοι μὲ τὸ μολυβοκόνδυλον, ἢ μὲ κάλαμον, κοινὸν ἢ ζωγραφικόν. Οἱ τρόποι τοῦ σχεδιάζειν εἶναι διάφοροι. Ἡμπορεῖ δέ τις καὶ ἐν ἔκτυπον μιᾶς χαλκογραφικῆς εἰκόνος νὰ ἐπιθέσῃ ἀμέσως ἐπάνω τῆς πέτρας καὶ διὰ τῆς κοινῆς μεθόδου ν' ἀποκτήσῃ ἀντίτυπον ὁμοίου μὲ τὴν πρώτην εἰκόνα, τὸ ὅποιον ἡμπορεῖ νὰ ἐπαναλάβῃ πολλάκις.

Παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν ἀναφορὰν τῆς Γαλλικῆς ἀκαδημίας τῶν ἀραίων τεχνῶν τοῦ Παρισίου, διὰ νὰ διδαχθῇ ἀκριβῶς καὶ εἰδικώτερον περὶ χρήσεως, μεθόδου καὶ τοῦ ἰδιαιτέρου πιεστηρίου τῆς Λιθογραφίας, καὶ ὅλων τῶν ἀπολαμβανομένων ἢ ἐλπιζομένων ἔτι ἐκ τῆς Λιθογραφίας καλῶν, ἐπειδὴ ἐνταῦθα σκοπὸν εἴχαμεν νὰ δώσωμεν ἀμυδρὰν μόνον ἰδέαν περὶ ταύτης τῆς ἐφευρέσεως.

Ἄ Γ Γ Ε Λ Ι Α.

Λεξικὸν τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν κ. τ. λ.

Dictionnaire des Sciences Naturelles, dans lequel on traite méthodiquement des différens êtres de la Nature, considérés soit en eux-mêmes, d'après l'état actuel de nos connoissances, soit relativement à l'utilité qu'en peuvent retirer la Médecine, l'Agriculture, le Commerce et les Arts; suivi d'une Biographie des plus célèbres naturalistes : Ouvrage destiné aux Médecins, aux Agriculteurs, aux Manufacturiers, aux Artistes, aux Commerçans, et à tous ceux qui ont intérêt à connoître les productions de la Nature, leurs caractères génériques et spécifiques, leur lieu natal, leurs propriétés et leurs usages; par plusieurs professeurs du jardin du roi et des principales écoles de Paris. On souscrit à Strasbourg, chez F. G. Levrault, éditeur, et chez les principaux Libraires de France, d'Allemagne, de Suisse et du Nord, qui distribuent aussi le Prospectus.

Liste alphabétique des noms des auteurs :

MM.

Brongniart, Membre de l'Académie des sciences, Professeur à la Faculté des sciences : la Minéralogie et la Géologie. M. De France : les animaux fossiles.

Cuvier, Secrétaire perpétuel de l'Académie des sciences, Professeur au Collège de France et au Muséum d'histoire naturelle : les articles généraux de l'histoire naturelle, et spécialement de la Zoologie, l'Anatomie et la Physiologie.

Chevreuil, Professeur au Lycée Charlemagne : la Chimie.

Duméril, Membre de l'Académie des sciences, Professeur à l'Ecole de médecine : l'histoire des insectes.

Dumont, Membre de plusieurs sociétés savantes : l'histoire des oiseaux.

Geoffroy, Membre de l'Académie des sciences, Professeur au Muséum d'histoire naturelle: l'histoire des mammifères.

De Jussieu, Membre de l'Académie des sciences, Professeur au Muséum d'histoire naturelle: articles généraux de Botanique.

De Lacépède. Membre de l'Académie des sciences, Professeur au Muséum d'histoire naturelle, et **M. Duméril**: l'histoire des poissons et des reptiles. **M. Cloquet**, coopérateur.

Lacroix, Membre de l'Académie des sciences, Professeur au Collège de France: la Physique.

Lamarck, Membre de l'Académie des sciences, Professeur au Muséum d'histoire naturelle: les animaux invertébrés.

Mirbel, Membre de l'Académie des sciences, Professeur à la Faculté des sciences: la Physiologie végétale et la Botanique.

M. Mirbel s'est associé pour la Botanique: MM.

Cassini, **Leman**, **Loiseleur des Longchamps**, **Massey**, **Poiret**, de **Tussac**.

Turpin, Naturaliste, est chargé de l'exécution des dessins et de la direction de la gravure.

De Humboldt et **Ramond** donneront quelques articles sur les objets nouveaux qu'ils ont observés dans leurs voyages, ou sur les sujets dont ils se sont plus particulièrement occupés.

M. F. Cuvier est chargé de la direction générale de l'ouvrage, et il coopérera aux articles généraux de Zoologie et à l'histoire des mammifères.

Les cinq premiers volumes de ce Dictionnaire furent publiés il y a quelques années; et, malgré l'accueil extrêmement favorable que cet ouvrage reçut du public, les circonstances malheureuses des temps en ont empêché la conti-

ἀλλὰ χωρητὸν (δηλ. καταχωρισμένον, ἐκ τοῦ Καταχωρίζω, καὶ ὅχι ἐκ τοῦ Χωρῶ) εἰς τὰ Λεξικά. Οἱ Συνειδέροντες ἔχει „Οὔρος, ὁ, βοῦς“ der wilde oder der Auerochse, βοῦς οὔρου, Hadrianus Anal. 2. p. 285“. τὸ ὅποσον ὁ μεταφραστὴς τοῦ Συνειδερτοῦ Λεξικοῦ μεταφράζει „Οὔρος, ὁ, „Βοῦς οὔρος“. ὁ ἄγριος βοῦς, „βοῦς οὔρου“. Ἀδριαν. Χρον. (*) β'. σελ. 285“. Οἱ Μακρόβ. παράγει τὴν λέξιν Οὔρος παρὰ τὸ Κελτικόν, καὶ οἱ ἐκδ. τῶν Ἀνεκδότων τὴν θέλουσιν Ἑλληνικὴν· ἀλλὰ δὲν ἐξεύρω ποῶς εἶναι ὀλιγωτέρας προσοχῆς ἄξιος. Οἱ Σερβίους (Servius), Georg. 2. Virg. ἐν Sylvestres uri, κτλ. λέγει „Sunt boves agrestes, qui in Pyrenaeo monte nascuntur: exceptis elephantis majores animalibus ceteris. dicti Uri ἀπὸ τῶν ὀρέων, id est, a montibus. Οἱ παλαιότεροι ὅμως Ἕλληνες δὲν ἐγνωρίζον τὸ ὄνομα Οὔρος, μῆτε τὸ αὐτὸ σχεδὸν σημαῖνον Βίσων τῶν ὑσερωτέρων Ἑλλήνων, ἀλλὰ μόνον τὸ Βόνασος καὶ μάλιστα τῆς Παιονίας. Τὸν Βόνασον τοῦτον ὁ Ὀππιανὸς ὀνομάζει Βίσωνα ἢ κάλλιον Βίσωνα ἢ Βίσωνα, καὶ παράγει τὸ ὄνομα παρὰ τὸ, Θρήκη Βισονίς· Βίσωνα ὀνομάζει

(*) Ἄς σημειωθῇ καὶ διορθωθῇ ἐνταῦθα καὶ τὸ σφάλμα τοῦ Μεταφραστοῦ. Τὸ ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Συνειδέρου „Hadrianus Anal. 2. p. 285“. δὲν σημαίνει „Ἀδριαν. Χρον. (Χρονικὸν, βέβαια) β'. σελ. 285.“ ἀλλ', *Analecta*. τίμ. β'. σελ. . . . Οἱ Ἀδριανὸς οὗτος εἶναι ὁ Ῥωμαῖος Αὐτοκράτωρ. Ἡ λέξις, Οὔρος βοῦς, εὐρίσκεται εἰς ἐν Ἐπίγραμμα αὐτοῦ φέρον ἐπίγραφην „ἐν τοῖς ἀναθήμασι Τραϊανοῦ Καίσαρος“, τὸ δὲ ἐπίγραμμα αὐτὸ ἔχει οὕτως:

Ζηνὶ τόδ' Αἰνείαδης, Κασίω Τραϊανὸς ἀγαλμα,

κοῖρανὸς ἀνθρώπων κοῖράνῳ ἀθανάτων,

ἄνθετ' ἄλκισα δύω (ἄνθετο, δοιὰ λίτα, κατὰ τὴν ἐκ τῶν Παλατ. χειρογρ. ἐκδ. τῆς Ἀνθολ.) πολυδαδάλα, καὶ βοῦς Οὔρου

ἀσκητὸν χρυσῷ παμφρονόωντι κέρασ. κ. τ. λ.

Τὸ χρυσομένον τοῦτο κέρασ τοῦ Οὔρου ἔλαβεν ὁ Ἀδριανὸς ἐκ τῶν νικηθέντων Γετῶν. Οἱ Γέται ἐμεταχειρίζοντο τὰ κέρατα αὐτὰ ἀντὶ ποτηρίων, καθὼς καὶ οἱ παλαιοὶ Γερμανοί, παρὰ Καίσαρι βιβλ. ζ'. 28. Τῆς συνηθείας αὐτῆς, τοῦ πίνειν δηλ. ἐκ κεράτων τῶν βοῶν τῆς Παιονίας μετὰ χρυσομένων χειλέων, μέμνηται καὶ ὁ Ἰσοκρὸς Θεόπομπος παρ' Ἀθηναίῳ βιβλ. β'. σελ. 477. Εἰς ἐν ἐπίγραμμα τοῦ Ἀδαίου (*Analecta Brunck.* 2. σελ. 241. ἀρθ. 2.) γίνεται λόγος περὶ ταύρου τῆς Παιονίας ἐν τῷ δρυμῷ τοῦ ὄρους Δοσθήρου, τὸν ὅποιον ἐφόνευσεν ὁ Πευκέτης καὶ ἔκαμιν ἐκ τῶν δύο κεράτων αὐτοῦ ποτήριον. Οἱ Ἡρόδοτος μέμνηται τῶν βοῶν τῆς Παιονίας ὑπὸ τ' ὀνομα „βοῦς ἄγριος, τῶν τὰ κέρα ὑπερμεγέθεα εἶσι, τὰ εἰς τοὺς Ἑλληνας φοιτῶντα“. εἴνετο λοιπὸν καὶ ἐμπόριον μὲν τὰ κέρατα αὐτὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

uation. Tous les obstacles qui s'opposaient à sa reprise, dont on s'occupoit dès le commencement de 1815., sont levés; MM. Levrault de Strasbourg, en sont devenus seuls propriétaires. Les auteurs, bien convaincus de son utilité, et toujours conduits par les mêmes vues, se sont réunis de nouveau, et désormais l'entreprise marchera avec toute la célérité qu'il est possible de mettre dans la rédaction et l'impression d'un bon ouvrage. Les cinq premiers volumes seront remis en vente; mais, afin qu'ils se trouvent au niveau des connoissances actuelles, et en harmonie avec les volumes qui viendront après, on joindra à chacun d'eux un supplément.

L'ouvrage sera accompagné de planches: cette partie importante, qui a pour objet d'éclairer la première et de lui servir de complément, sera dirigée par M. Turpin, connu par la belle édition des figures de plantes du Voyage de MM. de Humboldt et Bonpland, par une partie de celles du grand ouvrage sur l'Egypte, et enfin par sa Flore parisienne. M. Turpin s'est adjoint pour ce travail M. Prêtre, dessinateur de Zoologie.

Les figures qu'ils exécuteront pour le Dictionnaire des Sciences naturelles, seront, autant que possible, originales; elles seront terminées et gravées avec beaucoup de soin sous la direction de M. Turpin. On a le projet d'en faire un ouvrage particulier, qui puisse servir non-seulement à répandre plus de clarté sur le texte, mais encore à donner une idée plus nette que celle qu'on a eue jusqu'ici des objets qui seront représentés; et l'on sait de quelle utilité sont les figures en histoire naturelle.

Le choix des espèces qu'on figurera sera tel que, dans un nombre de planches très-borné, on parviendra à donner une connoissance suffisante de l'ensemble des êtres.

Le format in 4. avoit été précédemment adopté pour cette partie de l'ouvrage; mais, pour plus de commodité,

et pour que les planches se rattachent mieux aux texte, on s'est déterminé à les réduire à l'in-8. Cependant, comme quelques personnes pourroient préférer le format in-4., on en tirera des exemplaires dans cette dimension. Chaque cahier sera composé de vingt planches, et on fera paroître les livraisons à mesure que le texte et l'intérêt des objets à représenter le demanderont.

Les deux cahiers de planches qui ont accompagné les cinq premiers volumes, et dont les figures n'avoient été exécutées qu'au simple trait, seront refaits d'après le nouveau plan; les anciens souscripteurs les recevront gratuitement, ainsi que les supplémens aux cinq premiers volumes de texte, lorsqu'ils auront fait connoître leur intention de continuer leur souscription.

Les originaux, peints sur vélin, donneront aux éditeurs les moyens d'offrir au public un petit nombre d'exemplaires coloriés.

L'ouvrage entier doit être composé de trente volumes de cinq à six cents pages chacun, tirés sur carré fin, en caractère petit-romain interligné. Les deux premiers volumes avec leurs supplémens et un cahier de planches, seront mis en vente et paroîtront vers la fin d'Aout 1816., au plus tard; deux autres volumes et un second cahier de planches le mois suivant; et ensuite les nouveaux volumes et cahiers de planches seront publiés alternativement de mois en mois.

Les personnes qui désireront se faire inscrire comme souscripteurs, renverront signé le Bulletin joint au Prospectus.

La distribution des épreuves de l'atlas se fera d'après l'ordre des souscriptions.

La liste nominale des souscripteurs sera publiée avec une des premières livraisons.

Le prix de souscription est fixé, par volume de texte in-8., pap. ordinaire, à 1 Rixdaler 20 Gros argent de

Saxe, ou 3 Fl. 15 Kr. argent d'Empire; pap. vél. (dont il n'a été tiré que trente exempl.), 4 Rixd. 16 Gr. ou 8 Fl. 20 Kr.

Par chaque cahier de planches en noir, in-8., à 1 Rixd. 14 Gr. ou 2 Fl. 47 Kr.; pap. vél. 2 Rixd. 8 Gr. ou 4 Fl. 10 Kr.; et in-4. à 2 Rixd. 8 Gr. ou 4 Fl. 10 Kr.; pap. vél. à 3 Rixd. 6 Gr. ou 5 Fl. 34 Kr.

Idem, coloriées in-8., à 3 Rixd. 18 Gr. ou 6 Fl. 45 Kr.; sur pap. vél. superfin, retouchées avec soin, 5 Rixd. 22 Gr. ou 10 Fl.; figures doubles (coloriées et noires premières épreuves), dont il n'y a que 25 exempl., 9 Rixd. 20 Gr. ou 16 Fl. 42 Kr.; et format in-4., à 4 Rixd. 22 Gr. ou 8 Fl. 56 Kr.; pap. vél. superfin, retouchées avec soin, 7 Rixd. 22 Gr. ou 13 Fl. 24 Kr.; figures doubles (coloriées et noires premières épreuves). dont il n'y a que 12 exempl., 13 Rixd. 4 Gr. ou 22 Fl. 16 Kr.

La souscription sera fermée après la publication du huitième volume, et alors le prix du volume sera porté à 2 Rixd. 10 Gr. ou 4 Fl. 24 Kr.

Et celui du cahier de planches, in-8., à 2 Rixd. 20 Gr. ou 5 Fl. 6 Kr., et in-4., à 3 Rixd. 2 Gr. ou 5 Fl. 36 Kr.

Les souscripteurs ne paieront qu'à la réception de chaque livraison.

Les lettres et l'argent devront être affranchis.

Εἰς τὸ πέμπτον τετράδιον τοῦ Α. Ε'. ἐσυνέβη ἐξ ἀπροσ-
εξίας τοῦ Τυπογράφου ἀμάρτημα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ συγ-
γραφέως τῆς πρὸς τοὺς Ἰωαννίτας ἐπιστολῆς· τὸ ὀρθὸν
ὄνομα εἶναι· Δημήτριος Κ. Ἀθανασίου.

τὸ ζῶον τοῦτο καὶ ὁ Πausanias· ὁ δὲ Plinius ὀνομαζει ἐκ-
 τὸς τοῦ Βονάσου καὶ jubatos bisontes excellentique vi et
 velocitate uros, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen
 imponit. 8. x. 5. sect. 15. καὶ ἐκλαμβάνει καὶ τὰ δύο ὡς
 διάφορα τοῦ Βονάσου· εἰότι λέγει 27. x. 10. sect. 45. nec
 uros aut bisontes habuerunt graeci in experimentis· ἐκ
 τούτου δῆλον ὅτι οἱ παλαιοὶ Ἕλλην. δὲν ἐγνώριζαν, τουλάχιστον
 κατὰ τὸ ὄνομα, τὸν Οὔρον. Καὶ ὁ Σένεκας (Hippol. versu 64)
 διακρίνει τὸν Βίσωνα καὶ Οὔρον, λέγων: villosi terga bison-
 tes latisque feri cornibus uri. Τινὲς δὲ νομίζουσιν, ὅτι Βί-
 σων, Οὔρος καὶ Βόνατος σημαίνουσιν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ζῶον
 δηλ. τὸν ἄγριον βοῦν, καὶ μόνον κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὴν
 μορφήν διαφέρουσιν. Τῆς γνώμης αὐτῆς εἶναι καὶ Βυβῶν ὁ
 Γάλλος. — Καὶ ὁ Καῖσαρ. de bello gallico, 6, 28, περιγράφ-
 φει τὸ ζῶον Οὔρος ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Γαλλίᾳ κατὰ τὸν ἀκόλου-
 θον τρόπον: Tertium est genus eorum (ferarum), qui Uri
 appellantur· ii sunt magnitudine paullo infra elephantos; spe-
 cie et colore et figura tauri . . . amplitudo cornuum et figura et
 species multum a nostrorum boum cornibus differt κ. τ. λ.,
 τὸ ὅποῖον ὁ Ἕλλην μεταφρασῆς (Θ. ὁ Γαζῆς, ἢ Πλανούδης)
 μεταφράζει οὕτω: Τρίτον δὲ ἐνείσιν ἐν αὐτῷ (τῷ δρυμῷ)
 Ὑροι καλούμενοι, ὀλίγον μὲν τῶν ἐλεφάντων τὸ σῶμα μι-
 κρότεροι, καὶ τῇ αὐτῇ χροίᾳ τε καὶ μορφῇ τοῖς παρ' ἡμῖν ταύ-
 ροις εἰσίν. . . κέρατα ἔχουσι τό τε πλάτος, καὶ τὴν μορ-
 φήν, καὶ τὸ εἶδος ἀπὸ τῶν κερμάτων τῶν παρ' ἡμῖν βοῶν πο-
 λὺ διαφέροντα κ. τ. λ. "Αν τὸ ὄνομα Οὔρος ἦτον παλαιὸν
 Ἑλληνικὸν ἤθελε μεταχειρισθῇ αὐτὸ ἐνταῦθα καὶ ὁ μετα-
 φρασῆς, καὶ δὲν ἤθελε μεταφράσει τὸ Κελτικὸν ἢ Γαλλικὸν
 (οἱ Γάλλοι ἔχουσιν ἀκόμη τὸ ὄνομα, Urus, Ure) Uri διὰ
 τοῦ Ὑροι· δεύτερον, ἀν τὸ ζῶον Οὔρος ἦτον εἰς τὴν Ἰτα-
 λίαν, καὶ ἐπομένως καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα γνωστὸν, δὲν ἤθε-
 λεν εἰπεῖ ὁ Καῖσαρ multum a nostrorum bouum differt.
 Καὶ ταῦτα μὲν ἐν παρόδῳ, πλὴν ὀλίγον ἐκτεταμένως περὶ
 τοῦ ὀνόματος τοῦ Οὔρου. — Σελ. 11. σίχ. 1. μετέβαλαν οἱ Ἑκδ.
 τὸ ἐν τῷ χειρογράφῳ „ἐντωκίῳ“ (ὡς φέρεται ἐν ταῖς ἀ-
 ναγν. τοῦ χειρ.) εἰς τὸ „ᾠκυτόκιον λίθον“, καὶ λέγουσιν
 ἐν ταῖς σημ. (Σελ. 26.): γρ. ᾠκυτόκιον, ἢ ὀξυτόκιον. Ἐν
 τοῖς Λεξικοῖς εὐρίσκεται καὶ τὸ, ᾠκυτόκιον, καὶ τὸ, ὀξυτό-

κίον, ἀλλ' ὑπακούεται Φάρμακον· Ἐκ τοῦ ἐν τῷ χειρογράφῳ „ἐντωκίῳ“ ἦτον εὐκολώτερον, σοχάζομαι, νὰ συμπεράνωσιν οἱ κύριοι Ἐκδ. τὸ „εὐτόκιον, δηλ. λίθον“, ὡς φέρεται καὶ παρ' Εὐσταθίου ἐν Ἑξαημ. Σελ. 27. καὶ Γεωπον. 13. 10. — Σελ. 18. γράφουσιν οἱ Ἐκδ. „Περὶ τοῦ δενδροκόλοπος“ καὶ λέγουσιν ἐν ταῖς Σημ. (Σελ. 29): εἰς τοὺς Λεξικοὺς ὅχι δενδροκόλοψ, ἀλλὰ δρυκολάπτης καὶ δρυκολάπτης εὐρίσκεται λέξις, ἡ ὁποία μόνον εἰς ἐν δένδρον, τὴν δρυῖν, ἀποδίδει τὸ κολάπτειν τοῦ ὄρνιθος“. Ἀληθινὰ εἰς τοὺς Λεξικοὺς δὲν εὐρίσκεται τὸ „δενδροκόλοψ“, εὐρίσκεται ὁμῶς τὸ „δενδροκολάπτης“, καὶ ἡ λέξις αὕτη δὲν ἀποδίδει μόνον εἰς ἐν δένδρον, τὴν δρυῖν, τὸ κολάπτειν τοῦ ὄρνιθος. — Περιέχει προσέτι τὸ δεύτερον τετράδιον αὐτὸ εἰς 8. Σελ., τοῦ ἀγιοτάτου Μητροπολίτου Εὐχαΐτων κυροῦ Ἰωάννου τὰ ἐκ φύσεως γνωμικὰ τοῦ ἀνθρώπου, μετὰ σημειώσεων. Ὁ Ἰωάννης οὗτος ἔζη περὶ τὸ 1050 ἀπὸ Χ. ἔτος ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου, Ζωῆς καὶ Θεοδώρας, καὶ ἔφθασε καὶ τὸν Ἀλέξιον τὸν Κομνηνόν. Συνέγραψε διάφορα καὶ περὶ αἰμάτων καὶ ἐμμετρὰ πονήματα, τῶν ὁποίων μέρος μόνον ἔως τὰ ἡμεῖς ἴδε τὸ φῶς διὰ τοῦ τύπου, καὶ μήτε εἰς ἐν σῶμα. Τὰ φυσιογνωμικὰ ταῦτα ἐπερῶσαν ἔως τὰ ἡμεῖς ὡς ἀνώνυμα. Οἱ Ἐκδ. ἐτόλμησαν νὰ τ' ἀποδώσωσιν εἰς τὸν Εὐχαΐτων, παρακινηθέντες ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς δύο χειρογράφων χαρτίνων τοῦ 16 αἰῶνος, τῶν ὁποίων ἐκ τοῦ ἐνὸς μὲν ἀντεγράφησαν καὶ ἐξεδόθησαν τὰ φυσιογνωμικὰ ταῦτα, μὲ τὸ ἄλλο δὲ παρεβλήθησαν, καὶ αἱ διαφοραὶ αὐτῶν τῶν δύο χειρογρ. ἐσημειώθησαν· τὸ πρῶτον εἶναι τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἑως προχθὲς τῶν εὐγενῶν Ῥικκάρδων, νῦν δὲ δημοσίας, τὸ δὲ ἄλλο εἶναι τῆς Λαυρεντιανῆς.

Τὸ Γ'. τετράδιον περιέχει ἐκ τοῦ περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς συγγράμματος τοῦ Θεοφίλου ἀποσπάσματα εἰς Σελ. 1.—8. χωρὶς τινὸς σημειώσεως. Περιέχει προσέτι τὸ τετράδιον αὐτὸ καὶ Ἀνάγνωμον βίον τοῦ Ἰσοκράτους καὶ ὑπόθεσιν εἰς τὸν πρὸς Δημόνικον λόγον, μετὰ διαφόρων ἀναγνώσεων καὶ σημειώσεων, ἐκ δύο χειρογράφων, τοῦ μὲν τοῦ νη. ἀναλογ. ε, τοῦ δὲ τοῦ νθ. ἀναλογ. λξ' (;), καὶ τῶν δύο χαρτίνων τῆς 16 ἑκατονταετηρίδος, ἐκ τῆς Λαυρεντιανῆς βιβλιοθήκης. Συμπεραίνουσιν οἱ κύριοι Ἐκδ. ὅτι καὶ ὁ βίος

οὗτος τοῦ Ἰσοκρ. εἶναι σύγγραμμα τοῦ συγγραφέως τῶν ὑποθέσεων (Ἰδ. Τετρ. Α'. τῶν Ἀνεκδ.)· εἶναι δὲ χωρίζουσας τάξεις, τέχνης καὶ φιλοκαλίας, περίεργος ὅμως διὰ τὰς ὁποίας περιέχει ἕως τῶρα ἀγνώστους εἰδησεις. Ἐξ αὐτοῦ μανθάνομεν τῶρα πρῶτην φοράν καὶ ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Ῥήτορος ὠνομάζετο Ἡδυτά. — Ἔτι δὲ περιέχει τὸ τετρ. αὐτὸ καὶ μίαν Μονωδίαν ἐπὶ τῇ αἰοιδίῳ Δεσποίνῃ Ὑπομονῇ, παρὰ Γεωργίου Γεμιστοῦ τοῦ καὶ Πλήθωνος, ἐκ δύο χειρογράφων τῆς Φλωρεντίας, τοῦ μὲν τῆς Λαυρεντιανῆς βιβλιοθήκης, τοῦ δὲ τῆς Ῥικκαρδιανῆς, καὶ τῶν δύο τῆς ἐκατονταετηρίδος, καὶ χαρτίνων. Ἡ βασιλὶς, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἡ Μονωδία, ἦτον γυνὴ Ἑμμανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔζη καὶ ὁ Γεμιστὸς, θυγάτηρ δὲ τοῦ Κυρίου Κωνσταντίνου τοῦ Δραγάση, Εἰρήνη ἢ Ἑλένη ὀνομαζομένη πρότερον, καὶ γενομένη Μοναχὴ, μετωνομάσθη Ὑπομονή. Ἐκ τοῦ διαφόρου ὀνόματος Ἑλένη καὶ Ὑπομονή ἠπατήθησαν ὅ,τε Φαβρίκιος καὶ ὁ ἐκδότης αὐτοῦ Ἀρλέσιος, ἐκλαμβάνοντες εἰς τὸν κατάλογον τῶν συγγραμμάτων τοῦ Γεμιστοῦ ἄλλην τὴν εἰς τὴν Ἑλένην Μονωδίαν, καὶ ἄλλην τὴν εἰς τὴν Ὑπομονήν. Καὶ εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο πόνημα δεικνύει ὁ Γ. πολλὴν προθυμίαν καὶ σπουδὴν εἰς μίμησιν τῶν Ἀττικῶν· συνεγράψε δὲ πολλὰ, τῶν ὁποίων τινὰ μὲν ἐξεδόθησαν, ἄλλα δὲ ἀκόμη δὲν ἀξιώθησαν νὰ ἴδωσι τὸ φῶς διὰ τῆς τυπογραφίας, εἰς τῶν ὁποίων τὸν ἀριθμὸν τάττεται καὶ ἡ Μονωδία αὕτη.

Φ. —

Εἰς τέσσαρα Ἐπιγράμματα Ἑλληνικά, μὴ περιεχόμενα εἰς τὰς Ἀνθολογίας (*).

Εἰς τὰ χαρτία Μιχαὴλ Φουρμونتίου, τὰ ὅποια ἡ βασιλικὴ τῶν Παρισίων βιβλιοθήκη εἰς ἑλίγους ξένους ἕως τῶρα ἔδειξεν, εὐρίσκεται μεταξὺ ἄλλων ἀνεκδότων στίχων καὶ τὸ

(*) Ἐκ τῶν Litterarische Analekten, vorzüglich für alte Litteratur und Kunst, deren Geschichte und Methodik. Herausgegeben von Fried. Aug. Wolf. Berlin, bey G. C. Nauck, 1816.

ἐξῆς Ἐπίγραμμα εἰς δύο νέους Θεοφάνη καὶ Νῆρον, τοὺς ὁ-
ποίους ὁ Θάνατος πρόωρα ἤρπασεν ἀπὸ τοὺς γονεῖσιν Ἀρ-
χιτέλῃ καὶ Ἐλπίδα.

Τίς μοιρῶν μίτον ἄμμιν ἐκλάσαστο παιασοδωρον

Ἐλπίδος ἐκ μητρὸς καὶ πατρὸς Ἀρχιτέλους;

Τοὺς νέον ἀνθήσαντας ὑπὸ κροτάφοισιν ἴουλον

ἤρπασεν ἡ προπετιῆς Μοῖρα διωξαμένη,

Θεοφάνη Νήρῳ τε νέους δ' ἐμαρύνματο δαίμων,

ἄμφω πρωθήδας, ἔρνεσιν εἰδομένους.

Αὐτοῦ τοῦ ἐπιγράμματος ὁ πρῶτος στίχος ἔχει πολλὰ σφάλ-
ματα· ἡ τελευταία λέξις αὐτοῦ Παιασοδωρον μὴ φαί-
νεται πρέπει νὰ διορθωθῇ: Παιδεσσαωρον. Πλὴν καὶ τὸ,
μίτος ἄωρος, δὲν συνδέεται καλὰ μὲ τὰς ἄλλας λέξεις. Διὰ
τοῦτο κρίνω ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἐφεξῆς διόρθωσιν:

Τίς Μοιρῶν μίτον ὕμμιν ἐκλάσαστο, παῖδες, ἄωρον;
Ἄωρος Θάνατος εὐρίσκεται εἰς τὸν Πλούταρχ. Τόμ. Β'.
σ. 110. Ε, ἄωρος τάφος εἰς τὸν Ἀλκίφρ. α. Ἐπισ. 36.
σ. 162. ἔκδοσις τοῦ Bergl. Τὴν λέξιν ἄωροθάνατος, ἄλλοθεν
μὴ γνωσὴν, διεφύλαξεν ὁ Φρύνιχ. Apparat. Soph. εἰς τὰ ἀ-
νέκδοτα τοῦ Βεκκέρου Τ. Α'. σ. 24. Ὅρθόν εἶναι καὶ τὸ, „παῖ-
δε, πρίωρον“. Κριναγόρ. εἰς τὴν Ἀνθολ. τοῦ Παλατ. Τ. Α'.
σ. 502. ἀριθμ. 643. „Τί Πρόωρον ἐφίεις Μοῖραν τῇ πάντως
σεῖο ποτ' ἐσσομένη;“ Πλούταρχ. Τ. Β'. σ. 101. F. „Περὶ
τῆς τοῦ ἱούσου προώρου μεταλλαγῆς τοῦ βίου.“ Ἡ πρῶ-
τη ἔμως διόρθωσις εἶναι εὐφωτοτέρα. Εἰς τὴν ἡμετέραν ἀ-
νάγνωσιν τοῦ πρώτου στίχου γράφε τὰς λέξεις, Μοιρῶν μίτον,
καθὼς καὶ εἰς τὸ ἀδέσποτον Ἐπίγρμ. 582. „Ἀλλ' ἐμὲ Μοιρέων
βάσκανος ἐξήρπαξε μίτος“. Αὐτόθι 724. „Μοιρῶν οὐκ ἔ-
φυγεν τρισσῶν μίτον“. Ὁμοίως ἀπαντᾷται „λίνα Μοίρης“
εἰς τὸ Ἐπίγρ. Ἰωάν. Ἀνθολ. Παλατ. σ. (294.) 435. ἀριθμ.
555. καὶ εἰς τὸν Θεόκρ. Α'. 139. „Τὰ γε μὲν λίνα πάντα λε-
λοῖπει ἐκ Μοιρῶν“. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸ ἀνέκδοτον δίστιχον,
τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ εἰς τὰ χαρτία τοῦ Φουρμونتίου διασω-
ζεται:

Ἐνθάδε Σωσιπάτρα κεῖμαι ἐνὶ σήματι τᾷδε,

Μοίρης ἀμβροσίης ἐκτελέσασα μίτον.

Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἀποκλᾶν, ἀντὶ τοῦ, κεῖρειν, ἀποδρέπειν,
ὠμίλησα εἰς τὰ κριτικ. σημειώμ. εἰς τὴν Ἀνθολ. τοῦ Παλατ.

σ. 347. "Αν θελήσωμεν νὰ φυλάξωμεν τὴν γραφὴν „ἐκλώ-
σατο“, ἡ ἔννοια θέλει ἔχει μεγαλειοτέρας δυσκολίας· διό-
τι τότε ὑποθέτομεν τὰς Μοίρας τὴν μίαν φθονερωτέραν ἀπὸ
τὴν ἄλλην. Πῶς πρέπει νὰ ἐκλιφῇ τὸ, τίς, εἰς τὴν ἀνά-
γνωσίν μου, διδάσκουν τὰ παρόμοια παραδείγματα. Ἐπίγ.
ἀδέσπ. 718. „Τίς μου τὴν Σειρήνα κακῶς κακὸς ἤρπασε δαί-
μων;“ Ἰμέρ. λόγ. 23. §. 7. σ. 776. „Τίς ἀπέκειρε δαί-
μων τῆς ἐμῆς ἐξίας τὸ χρυσοῦν βόσρυχον; —

Στίχ. 2. Ἐλπίδος. Εἰς τὴν παρὰ Ἀμμέρου ἐκδοθεῖσαν ἐ-
πιγραφὴν εἰς τὸ βιβλίον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιγραφὴ, Topogra-
phische Ansichten, εὐρίσκεται κακογραμμέμον ΕΑΠΙΔΙ ἀντὶ
Ἐλπίδι. Ὅλην αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴν διορθομένην ἐξέδωκα
εἰς τὰ κριτικά σημειώμ. εἰς τὴν Ἀνθολ. σ. 52 —

Στίχ. 3. ἀνθήσαντας Ἰουλον. ora puer dubiae signans la-
nugine vestis, ἔχει ἡ Λατιν. Ἀνθολ. Τ. II. σ. 79. ὅπου ὁ
Βουρμάννος ἐσύναξε παρόμοια παραδείγματα. Ἐδῶ τὸ, ἀν-
θεῖν, λαμβάνεται μεταβατικῶς, καθὼς καὶ εἰς τὸ Ἐπίγρ.
εἰς ἀνδρ. ἡνίοχ. ἀριθμ. 18. „Ἰουλον ἀνθῶν πρῶτον οὗτος . .
. . . . Πορφύριος“. Εὐζαθ. εἰς τὰ καθ' Ἰσμήν. κτ. σ. 136.
ἐκδ. Λειψ. „ὁ μετ' αὐτὸν νεανίσκος νῦν πρῶτως (καὶ τοῦ
Μονάχ. πρότερον) ἦνθει τὸν Ἰουλον“. Ὁρα Schaefer. εἰς τὸ
παράρτ. εἰς τὸν Ἀριστοφ. Πλουτ. σ. 530.

Στίχ. 5. ἐμαρνήματο. Μεταβατικῶς καὶ αὐτὸ, ἐναντίον τῆς
χρήσεως τῶν ἐπισήμων συγγραφέων.

Στίχ. 6. ἔρνεσιν εἰδομένους. Ὁμοίωσις συνειθισμένη πε-
ρὶ τῶν νέων εἰς τοὺς Ἐπιγραμματογράφους, οἵτινες εἶχον
κατὰ νοῦν τὸ Ὀμηρικὸν „ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἴσος“. Ὁρα
τὰ σημ. εἰς τὴν Ἀνθολ. Τ. III. 2. σ. 260. Διάφορος εἶναι ἡ
χρῆσις τῆς λέξεως, Ἐρνος, περὶ ἡῶν· εἰς αὐτὴν τὴν ἐκ-
δοχὴν ἔγραψε, εἰσαχθῆναι, ὁ Ὀρφεὺς εἰς τὰ Ἀργοναυτ. σίχ. 503.

Αἰνῆας φίλον ἔρνος, ὃ οἱ τέκε δῖα γυναικῶν,
ἀντὶ, φίλος υἱός, ὃν οἱ τέκε. Ἀντὶ τοῦ, καρπὸς τῶν δένδρων,
μεταχειρίζεται τὴν λέξιν, ἔρνος, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, μόνος ὁ
Κολοῦθος σίχ. 59, 128, 145, ὅπου ἡ Ἡρα λέγει πρὸς τὸν Πάριν:

Εἴ με διακρίνων προφερέερον ἔρνος ὁπάσσης,

πάσης ἡμετέρης Ἀσίης ἡγήτορα θῆσω.

ὅπου ἂν ἡναίτι μεταβολῆς ἄξιον, δὲν ἤθελα γράφει, καθὼς
ὁ Λεννέπιος, εἶδος, ἀλλ', εὐχος. Εὐχος ὁπάζειν, καθὼς ὁ Πίνδ.

Ἰσθμ. Β'. 20 „Ἰσθμίαν ἵπποισι νίκαν . . . ὁπάσαις“.
Ὁμοίως Ἰσθμ. Α'. 11. „ἐπεὶ σεφάνους ἕξ ὥπασε Κάδμου σερα-
τῶ ἐξ ἀέθλων“.

* * *

Ἰδοῦ καὶ ἄλλο Ἐπίγραμμα, εἰλημμένον καὶ αὐτὸ ἀπὸ
τὰ χαρτία τοῦ Φουρμουτίου, ὅπου ὁ ἀνὴρ καὶ πατὴρ θρηνεῖ
τὸν θάνατον τῆς γυναικὸς καὶ δύο παιδῶν:

Μητρὸς καὶ θυγατρὸς παιδὸς τ' ἔτι τύμβος ὅδ' εἰμὶ,

οἱ λαχόν ὠκίστην ἀτραπὸν εἰς Ἀἴδην.

ᾧ ὁ μὲν ἐν κούροιςιν Ἀλεξάνωρ ἐκαλεῖτο,

ἡ δ' Ὑγία, γάμου πρόσθεν ἀποφθιμένη.

ἄρρени δ' ἡθέω παιδείην ὥπασε Μοῦσα,

ἣν Ἀΐδης φθονερός νόσφισεν αὐξομένου.

καὶ μήτηρ μὲν ἔχει παῖδας δύο, τρισσὰ δὲ πένθη

νῦν κλαίει γαμέτης ἄμμιγα καὶ γενέτης.

Στίχ. 4. Ὑγία. Εἰς τὸν Θησ. τοῦ Μουρατορ. Τ. II. σ.
655, εὐρίσκεται Tampia Hygia. Ἐἰς Ἐπίγρ. ἀδέσπ. 727. Ὑ-
γείη. Ὁμοίως Ὑγείνος εἰς Παράρτ. τῆς Ἀνθολ. τοῦ Παλατ.
ἀριθ. 207. Τ. II. σ. 822.

Στίχ. 5. ἄρρени ἡθέω, δηλ. παιδὶ καὶ αὐτῷ πρὸ τοῦ γά-
μου θανόντι· εἰς αὐτὴν τὴν σημασίαν τὸ μεταχειρίζονται
οἱ ἄριστοι συγγραφεῖς. Ὁ Ὀρφ. Ἀργον. 646. „κούρον ἔτ' ἡ-
θεον“. Εἰς Ἐπίγρ. Παμφίλ. Ἀνθολ. Παλατ. σ. 236. ἀριθμ.
201, „Παιδὸς ἡθέου“, ὅπου ἡ ἀνάγνωσις ὑποπτος. Διάφορον
εἶναι τὸ χωρίον τοῦ Καλλιμ. Ὑμν. εἰς Δῆλ. 293:

Θυγατέρες Βορέας καὶ ἄρσενες, οἱ τότε ἄριστοι
ἡθέων.

Ἐδῶ (εἰς τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα) ἐγὼ ἡθελα προκρίνει τὴν
ἀνάγνωσιν:

ἄρρени δ' ἡθέω παιδείην ὥπασε Μοῦσα.

δηλ. γενναίαν.

Στίχ. 6. ἣν Ἀΐδης — νόσφισεν αὐξομένου, (αὐτοῦ). Αἰ-
σχύλ. Ἐπτὰ ἐπὶ Θέβ. 963. „ἀπάλεσε δῆτα, καὶ τὸ τοῦδ'
ἐνόσφισε“. Ὡς τόσον ὀρθότερον ἡμπορεῖς νὰ γράψῃς:

ἣς Ἀΐδης φθονερός νόσφισεν αὐξόμενον.

Ἀνθολ. Παλατ. σ. 251. ἀριθμ. 297. „τούς δὲ . . . ἀκλαύ-
ρους κτερέων νόσφισαν Αἰνεάδαι“. Εὐριπ. Ἰκέτ. 539. „εἰ τοὺς
θανόντας νοσφιεῖς, ὧν δεῖ λαχεῖν“. — φθονερός. Συνεχῶς οἱ πα-